

OPPL. 7 857 000

den

NOVEMBER/DESEMBER 1986

ENKLE SANNHET

et tidsskrift til forståelse

De nye europeerne

Omdanningen av mange land til ett

HVA MANGLET VED EXPO 86?

SANNHETEN OM REKLAME

Den Enkle Sannhet har ingen abonnements- eller løssalgspris, men utgis gratis. Dette er gjort mulig ved frivillige tiender og gaver fra medlemmene i Guds Verdensvide Menighet og andre som har valgt å støtte menighetens arbeid. Men bidrag mottas med takk. De som ønsker å støtte dette verdensomspennende arbeidet på frivillig basis, er velkomne som medarbeidere for å utbre det opprinnelige, sanne evangelium til alle nasjoner. Bidrag kan sendes til Worldwide Church of God's konti i: *Norge*: Postgiro 2296978; bankgiro 7082.05.12624; *Sverige*: Postgiro 980730-6; *Danmark*: Den danske Bank, konto 3258-13620-9. Vennligst send eventuelle bidrag til nærmeste adresse (se adresselisten nedenfor).

GRUNNLEGGGER:

HERBERT W. ARMSTRONG (1892-1986)

UTGIVER:

JOSEPH W. TKACH

REDAKTØR:

HERMANN L. HÖH

ANSVARLIG REDAKTØR:

DEXTER H. FAULKNER

NYHETSREDAKTØR INTERNASJONALT:

GENE H. HÖGBERG

KUNSTNERISK LEDER:

MONTE WOLVERTON

FASTE MEDARBEIDERE:

JOHN HALFORD, RONALD D. KELLY,
RAYMOND F. MCNAIR, RODERICK C. MEREDITH,
DONALD D. SCHRÖDER, JOHN R. SCHRÖDER,
CLAYTON D. STEEP, KEITH W. STUMPF

REDAKSJON:

SHEILA GRAHAM, NORMAN L. SHOAF

ARTIKKELFORFATTERE:

DAVID ALBERT, RICHARD AMES, DIBAR APARTIAN,
ROBERT BORAKER, KENNETH C. HERRMANN,
DAVID HULME, PAUL KROLL, PATRICK A. PARNELL,
RICHARD H. SEDLIACIK, MICHAEL A. SNYDER,
WILLIAM STENGER, DAN C. TAYLOR,
JEFF E. ZHORNE

MANUSKRIFT-KORREKTUR:

PETER MOORE

REDAKSJONSASSISTENTER:

WERNER JEBENS, DAWNA BORAX, MARYANN PIROG,
MARIA STAHL, TONY STYER, RON TOTH,
EILEEN WENDLING

GRAFIKK:

Grafikkredaktør: RANDALL COLE

Stab: MATTHEW FAULKNER,

L. GREG SMITH

Internasjonal koordinator: WENDY STYER

FOTOREDAKSJON:

Leder for fototjenester: GREG S. SMITH

Sjef-fotograf: WARREN WATSON

Stab: G. A. BELLUCHE JR.,

CHARLES BUSCHMANN, NATHAN FAULKNER,
CHARLES FELDBUSH, HAL FINCH, ALFRED HENNIG,
ELIZABETH RUCKER, JENNIFER VANDEGRIF

Fotoarkiv: KEVIN BLACKBURN

UTGIVELSE:

Sjef for utgivelse: RAY WRIGHT

Produksjonsansvarlig: ROGER G. LIPPROSS

Produksjonssjef: RON TAYLOR

Internasjonale koordinatorer:

GERALD CHAPMAN, BOB MILLER

Opplagsansvarlig: BOYD LEESON

Opplagsassistent: CAROL RIEMEN

Kioskbladforsendelse: JOHN LABISSONIERE

FORRETNINGSFØRER:

L. LEROY NEFF

INTERNASJONALE UTGAVER:

BRITISK: JOHN ROSS SCHRÖDER

FRANSK: DIBAR APARTIAN

HOLLANDSK: JOHAN WILMS

ITALIENSK: CARN CATHERWOOD

NORSK: ROY ØSTENSEN

SPANSK: DON WALLS

TYSK: JOHN B. KARLSON

REGIONALE KONTORER:

AUSTRALIA: ROBERT MORTON

CANADA: COLIN ADAIR

ENGLAND: FRANK BROWN

FILIPPINENE: GUY AMES

FRANKRIKE: SAM KNELLER

LATIN-AMERIKA: LEON WALKER

NEDERLAND: BRAM DE BREE

NEW ZEALAND: PETER NATHAN

PUERTO RICO: STAN BASS

SYD-AFIKA: ROY MCCARTHY

SVEITS: BERNARD ANDRIST

VEST-TYSKLAND: FRANK SCHNEE

den ENKLE SANNHET

et tidsskrift til forståelse

ÅRG. 3 NR. 10

Opplag: 7 857 000

NOVEMBER/DESEMBER 1986

ARTIKLER

- 2 Fem syn på Europa
- 5 Storbritannias vanskelige dilemma
- 6 For 50 år siden ...
- 8 Tidenes mysterium
Mysteriet Guds rike
- 14 Lær barna sannheten om reklame
- 19 Fra «Morgendagens Verden» ...
Åpenbaringens fire ryttere
- 21 Hva er egentlig Skandinavia?
- 23 Striden fortsetter:
Utvikling kontra skapelse

FASTE SPALTER

- 1 Fra utgiverens penn
- 11 Internasjonalt utsyn
- 27 Nyhetsoversyn
- 29 Brev til redaktøren

FORSIDEBILDET

Det er bare et tidsspørsmål før Europas uensartede folk begynner å betrakte seg selv som borgere av en enhetlig politisk enhet som for en kort tid vil være den største supermakt på jorden.

FOTO HAL FINCH - PT

Den Enkle Sannhet blir også utgitt på engelsk, fransk, nederlandsk, italiensk, spansk og tysk av Worldwide Church of God, Pasadena (California, USA) og Borehamwood (England). © 1986 Worldwide Church of God. Alle rettigheter forbeholdt. Printed in England by Ambassador Press Ltd., St. Albans. Kan bestilles i:

Norge: Postboks 2513 Solli, N-0203 Oslo 2

Danmark: Postboks 211, DK-8100 Århus C

Sverige: Box 5380, S-102 46 Stockholm

Andre utgaver av *Den Enkle Sannhet*:

Engelsk: *The Plain Truth*, P.O. Box 111, Borehamwood, Herts, England WD6 1LU. Tlf. 01-207-2811

Fransk: *La Pure Vérité*, B. P. 64, F-75662 Paris CEDEX 14, Frankrike. Tlf. 01-33-26084

Hollandsk: *De Echte Waarheid*, Ambassador College, Postbus 444, 3430 AK Nieuwegein, Nederland. Tlf. 034-0239922

Italiensk: *La Pura Verità*, Castella Postale 10349, I-00144 Roma EUR, Italia

Spansk: *La Pura Verdad*, Apartado Postal 1230, Madrid 9, Spania

Tysk: *Klar & Wahr*, Ambassador College, Postfach 1129, D-5300 Bonn 1, Vest-Tyskland Tlf. 0228-218061

Andre kontoradresser for *Den Enkle Sannhet*:
USA: 300 West Green St., Pasadena, California 91123. Tlf. 800-423-4444

Canada: P.O. Box 44, Station A, Vancouver, B.C. V6C 2M2. Tlf. 1-800-663-2345

Australia og Sydøst-Asia: P.O. Box 202, Burleigh Heads, Queensland 4220, Australia. Tlf. 075-35-4233

New Zealand og Stillehavsoyene: P.O. Box 2709, Auckland 1, New Zealand

Ghana: P.O. Box 9617, Kotoka Int. Airport, Accra

Kenya: P.O. Box 47135, Nairobi

Nigeria: P.M.B. 21006, Ikeja, Lagos State

Syd-Afrika: P.O. Box 5644, Cape Town 8000

Zimbabwe: P.O. Box U.A. 30, Union Ave., Harare

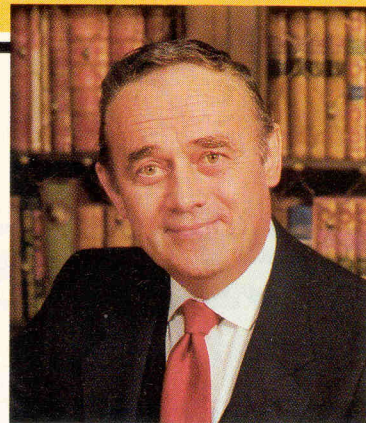
Filippinene: P.O. Box 1111, Makati, Metro Manila 3117

Latin-Amerika: Institución Ambassador, Apartado Postal 5-595, 06500 México D.F., Mexico

Vestindiske øyer: P.O. Box 6063, San Juan, Puerto Rico 00936-6063

Husk å sende melding om adresseendring så snart som mulig hvis du endrer adresse. Vennligst vedlegg en gammel adresselapp sammen med din nye adresse.

FRA UTGIVERENS PENN

Han husket dere

I dette nummer trykker vi siste avsnitt av boken *Tidenes mysterium* av H. W. Armstrong. Selv om han var blitt svakere og nesten blind, arbeidet han i sitt siste leveår iherdig for å fullføre denne sin siste bok. En av de siste gangene han viste seg offentlig, var da han skjenket boken til studentene ved Ambassador College.

Men han ønsket også at den skulle gjøres tilgjengelig for en mye større krets. Han bestemte at *Tidenes mysterium* skulle utgis som serie i *Den Enkle Sannhet* — som en avskjedsgave til alle de millioner som han hadde tjent gjennom radio, fjernsyn og det trykte ord gjennom sitt lange liv.

Det Herbert W. Armstrong satte størst pris på, og det han arbeidet hardest for å bygge opp, var forståelse. I 1926, da hans personlige religiøse tro ble satt på prøve, satte han i gang en jakt etter forståelse. Hele sitt liv hadde han ønsket mer enn bare kunnskaper — han ville vite HVORFOR det var slik. Han satte sin kraft og sine store evner inn i konsentrert søken etter svar på noen av livets viktigste spørsmål: Finnes Gud virkelig? Og hvis han gjør det, hva venter han da av oss? Hvorfor skapte han mennesket? Eller hadde det overhodet noen hensikt?

Herbert Armstrong kunne ikke godta tåkete og ofte uklare forestillinger som ble utgitt som svar på disse spørsmålen. Han ønsket sannheten.

Det gikk trått til å begynne med. Men han hadde erkjent et viktig prinsipp: «... God forstand har alle de som gjør deretter [holder Guds bud]» (Sal. 111:10). Mens han inngående studerte Guds Ord, satte han det han lærte, ut i livet.

Han var også klar over at lærdom fører med seg ansvar, og med Guds hjelp og veiledning begynte han å dele sin forståelse med andre.

Det var en bitteliten begynnelse — et ukentlig halvtimesprogram på en liten radiostasjon, og et håndstensilert blad. Men Herbert Armstrong underviste med det samme talent som hadde gitt ham suksess i reklamebransjen i begynnelsen av 1920-årene. Gud velsignet hans tiltak, og *Den Enkle Sannhet* og fjernsynsprogrammet *Morgendagens Verden* vokste stadig i innflytelse, til de nå når frem til — og underviser — millioner verden over.

Herbert W. Armstrong sammenlignet ofte det å forstå Bibelen med det å sette sammen et puslespill. Først virker det som om du bare har en haug med brikker uten noen sammenheng med hverandre. Men etterhvert som du begynner å sette dem sammen, fremkommer det et stadig klarere bilde. Gjennom årene gav Gud ham stadig flere biter av puslespillet, og han stoppet aldri å lære.

Tidenes mysterium er produktet av denne forståelsen. *Tidenes mysterium* var på mange måter hans testamente og siste vilje.

Når vi nå kommer til siste avsnitt av denne bemerkelsesverdige boken, må vi i taknemlighet erkjenne vår gjeld til Herbert W. Armstrong. Han var glad i sine lesere og respekterte dem, og han husket på dere alle i sitt testamente, figurlig talt.

Nye lesere som ikke har lest hele serien, bør skrive og be om kopi av de avsnittene de mangler, eller be om boken på engelsk. Når Tidenes mysterium er trykt på norsk, vil vi annonsere dette i Den Enkle Sannhet.

Joseph W. Tkach

Fem syn på Europa

av John Ross Schröder

Det er mange måter å betrakte Europa på. Se hvordan tre stormakter og Vatikanet betrakter den europeiske scenen. Og hva med det aller viktigste femte syn?

Ombord på *Koningin Beatrix* på vei fra Haag til London.

Hvor forskjellig ser ikke Europa ut, alt avhengig av hvor man har føttene plassert!

Europa ser ut på én måte for USA, for Sovjetunionen på en ganske annen. Dette er ikke så forbausende, siden Amerika ligger på den andre siden av Atlanteren, mens Sovjetunionen er forbundet med det europeiske kontinent.

Hvordan Europa betrakter seg selv, avviker en del fra de motstridende synspunktene til de to supermaktene. For Europa ser østover mot Sovjetunionen og vestover mot USA.

Men politisk geografi er ikke den eneste faktoren. Vatikanet betrakter Europa ut fra religiøs geografi. Paven er fra Polen, så naturlig nok er de europeiske østblokklandene uutslettelig innprentet i hans sinn.

Hvorfor motstridende synspunkter?

Hvorfor disse ulikhetene i synspunkter? Anthony Sampsons ana-

lytiske spalte i *Newsweek* setter disse geografiske ulikhetene i perspektiv.

Han skriver: «Til tross for hvor lett det er å reise med jettfly, eller kanskje nettopp derfor, har politikerne vanskelig for å forstå hvor forskjellig verden fortoner seg fra forskjellige kanter. Europeerne kan aldri forstå hvorfor Nicaragua bekymrer amerikanerne så meget, mens amerikanerne ikke kan forstå hvorfor europeerne er så ømskinnet når det gjelder Libya.

Svaret er kanskje at Nicaragua ligger like nær Miami som Libya ligger nær Roma» (*Newsweek*, 26. mai 1986).

Selv om ledere flyr jorden rundt, er folk flest stedbundne. Det er derfor knapt forbausende at forskjellige nasjonale og kulturelle folk ser forskjellig på Europa.

Det er meget viktig at vi forstår disse grunnleggende forskjellene i betraktningssmåte. Hvilket synspunkt er egentlig det riktige?

Et bekymret USA

USA betrakter Europa i økende grad både som en økonomisk trussel og en avhengig militær partner. I mange måneder nå har seriøse aviser snakket om en mulig handelskrig mellom USA og EEC.

I et kommuniqué fra Luxembourg

heter det: «En handelskrig mellom EEC og USA rykket nærmere i går da EECs utenriksministre besluttet å svare med samme mynt på foreslåtte restriksjoner på EECs eksportartikler...» (*Daily Telegraph* 18. juni 1986).

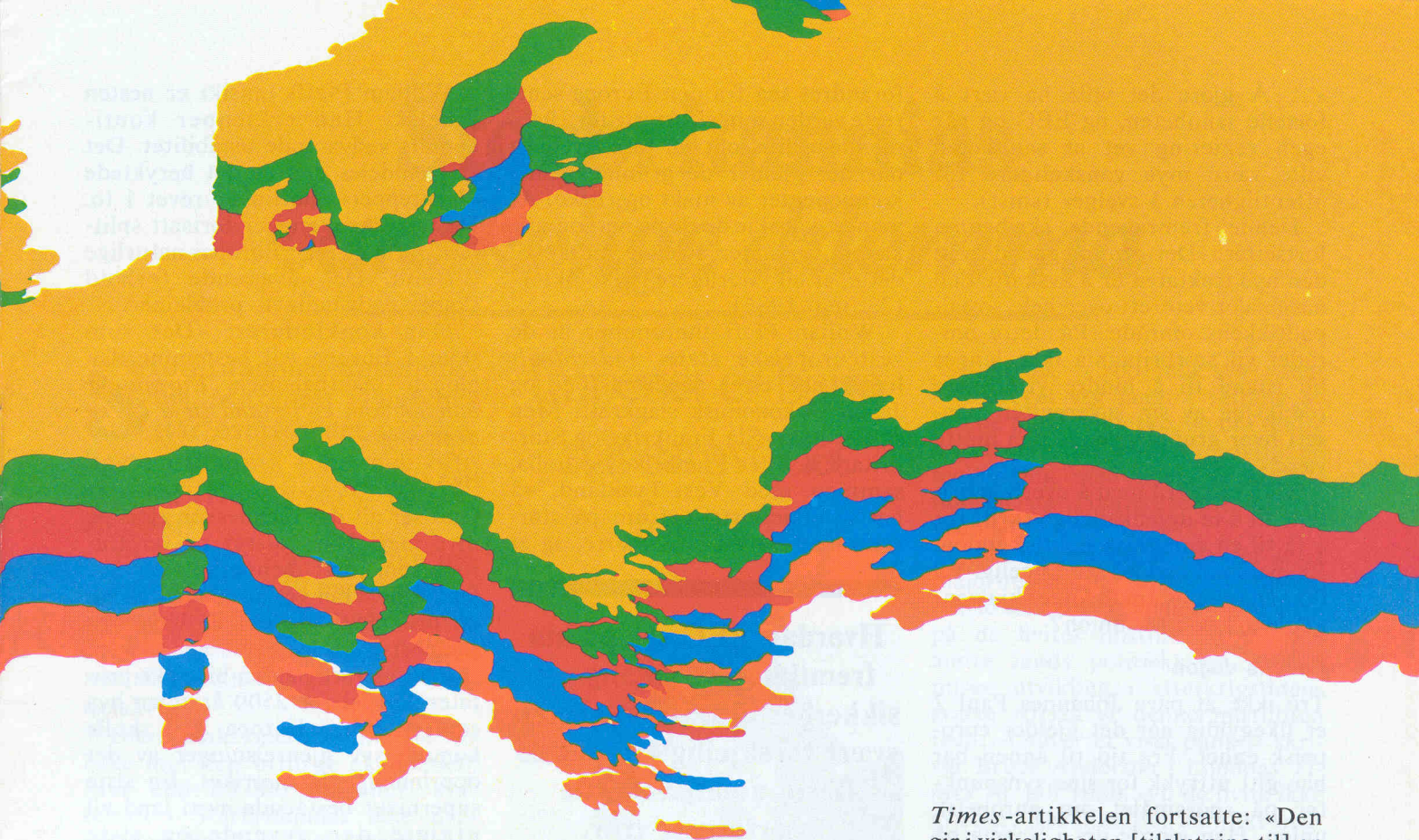
Militært er USA blitt lei av å betale alle omkostningene for det europeiske forsvaret. Europa virker lite takknemlig og lite samarbeidsvillig overfor USA. Legg bare merke til reaksjonene på bombingen av Libya.

Anthony Sampson, som selv er brite og entusiastisk talsmann for en europeisk politisk union, oppsummerer USAs følelser slik:

«... En mangel på europeisk enighet er selvfølgelig irriterende for amerikanerne. Hvis Europa ikke liker Washingtons politikk, hvorfor kommer de ikke da med et alternativ? Er det ikke etter 40 år på tide at europeerne ser sine egne forsvarsproblemer i øynene?» (sammesteds).

Undervurder ikke tendensen til isolasjonisme i USA. President George Washington advarte amerikanerne mot å vikle seg inn i allianser med europeiske makter. President Washingtons ord sank dypt ned i den amerikanske folkesjel. Bare motvillig gikk amerikanerne inn i dette århundres to

store europeiske kriger. I begge tilfeller nølte Onkel Sam i et par års tid.

Noen få amerikanske ledere går til og med inn for at amerikanske soldater skal trekkes tilbake fra Europa. Få ting ville glede russerne mer.

Gorbatsjovs syn på Europa

Russerne har lenge ønsket å løsgjøre Europa fra Nordamerika. Deres syn på Europa gir ikke rom for USA.

Sydney Morning Herald hadde følgende tittel på sin artikkel om den russiske lederens besøk i Vest-Europa: «Gorbatsjov går inn for europeisk solidaritet.» Sovjetunionen ønsker en europeisk union, men det må være en union som tjener deres interesser.

Gorbatsjov snakket om kontinental solidaritet. Ikke siden de Gaulle er dette begrepet blitt nevnt så iøynefallende. I den australske artikkelen het det: «Hovedbudskapet i hans forskjellige taler under besøket lot til å være rettet mot europeerne i sin alminnelighet, og mot vesttyskerne i særdeleshet.»

Videre «erklærte Gorbatsjov at Sovjetunionen var rede til å utvikle sine forhold til Vest-Tyskland —

en europeisk stat av største betydning» (23. april 1986). En begrenset *tilnærming* mellom den føderale republikken og Øst-Tyskland er ikke utenfor grensene for russisk tenkning. Men tysk nøytralitet er en del av prisen.

Russerne ser for seg europeisk solidaritet forent med politisk nøytralitet. Men Europa deler ikke Moskvas visjon.

Hvordan EEC ser på sin egen fremtidige velstand og sikkerhet er i virkeligheten svært forskjellig fra det de fleste utenforstående observatører tror. Selv i Storbritannia er det få avisfolk som har trent gjennom den tette tåken av forvirrende veltalenhet og pekt på i hvilken retning Europa i virkeligheten beveger seg, og hva det innebærer for Storbritannia.

En fremtidig politisk union

I en artikkel i *Times* forsøkte Paul Johnson kraftig å ryste britene ut av deres dørste syn på EEC. En fundamental forandring i Storbritannias forhold til EEC er underveis. Den er nær ved å bli britisk lov. Men som han bemerker: «Den har ikke skapt noe røre i regjeringen, i underhuset eller i media» (23. juni 1986).

Times-artikkelen fortsatte: «Den gir i virkeligheten [tilslutning til] en helt ny traktat som faktisk burde bli plassert på samme betydningsfulle nivå som den opprinnelige Romatraktaten.»

Dette er ingen liten sak som den britiske offentligheten har valgt å ignorere. Johnson sier om den nylig endrede traktaten: «Den kommer til å forvandle forholdet mellom statene i EEC til en europeisk union, og den vil opprette unionen med de nødvendige handlingsprogrammer.»

Det britiske parlament kommer til å bli svekket. Europeiske institusjoner gjør allerede inngrep i engelsk suverenitet på en hel rekke områder fra å rise barn til kvinners pensjonsalder. Britisk lov er på retrett. Lover som ennå venter på å gå igjennom i parlamentet, vil identifisere og forsterke denne prosessen.

Underhuset har kalt lovgivningen (*Endrings-*)lovforslaget om de europeiske samfunn. Paul Johnson foretrekker en helt annen betegnelse: «Den europeiske politiske unionstraktat». Han spør hvorfor ikke den foreslåtte lovgivning ble presentert for parlamentet som «en lov til fremme av en europeisk superstat?»

Svaret han gir, er overveldende:

«... Å gjøre det ville ha vært å fortelle sannheten, og EEC og vår egen regjering vet at sannheten ville være mye vanskeligere for offentligheten å svelge» (smst).

Denne fremragende skribenten fortsetter: «Det grunnleggende ved den nye traktaten er å avskaffe den nasjonale vetorett over hele sosialpolitikens område. På dette området vil Storbritannia ikke lenger bli istand til å hindre ytterligere reduksjon av sin suverenitet, uansett hvor grunnleggende den måtte være.»

Man er i ferd med å overtale britene til å ta ugjenkallelige skritt for å få til en europeisk politisk union. Et spørsmål melder seg følgelig. Vil ikke en religiøs union følge i kjølvannet av en politisk union?

Pavens visjon

Tro ikke at pave Johannes Paul 2 er likegyldig når det gjelder europeisk enhet. Fra tid til annen har han gitt uttrykk for sine synspunkter på spørsmålet om europeisk union. Han gjorde det i Spania på slutten av 1982, og igjen i Nederland i 1985.

Paven sa senere at europeisk identitet er utenkelig uten kristendommen. Han erklærte videre at *Europa ville bli ett*, «og kan bli det med tilstrekkelig hensyn til alle dets ulikheter, inklusive dem som skyldes ulike politiske systemer.»

Vi spør: Hvordan er dette mulig uten en sterk kirkelig innflytelse på de politiske myndigheter, tilsvarende den som hersket i middelalderen? Ignorer ikke pavens visjon om europeisk enhet. Den kan komme til å bli nøkkelkatalysatoren til å virkeliggjøre en eventuell politisk union.

En klarsynt amerikansk journalist

Hvorfor ser enkelte personer klarere enn andre? Her er det mange faktorer som spiller inn: arv, miljø, utdannelse, historiekunnskap, anledning til å reise og naturlige evner til å se dypt. Uansett hvorfor har den amerikanske korrespondenten William Pfaff dukket opp som en journalist med klarsyn.

Han forstår Europa som få amerikanere. I en lederartikkel i *International Herald Tribune* skrev han: «Det som har vært påfallende etter 1945, er ikke hvor mye verden har

forandret seg fra den Europa-sentrettede verden som eksisterte før 1945, men hvor lite som har forandret seg når det gjelder de grunnleggende komponenter av makt og risiko. At mange, kanskje de fleste nordamerikanere, unnlater å legge merke til dette, er en ytterligere risikofaktor» (23. juni 1986).

William Pfaff innrømmer at de vesteuropeiske stater *individuell* ligger noe etter supermaktene og Japan i økonomisk slagkraft. Men så sier han: «Slå Frankrike og Storbritannia, eller Frankrike og Italia, sammen med Vest-Tyskland, så har vi et industrisentrum på størrelse med Sovjet eller større, og et

Hvordan EEC ser på sin fremtidige fremgang og sikkerhet er i virkeligheten svært forskjellig fra det de fleste utenforstående observatører tror.

som er uendelig mye mer fleksibelt, oppfinnsomt og teknologisk sofistisert. *Hvis det europeiske fellesskap blir betraktet som en enhet, utgjør den verdens mektigste økonomiske og industrielle enhet*» (vår fremhevelse).

Deretter lar Pfaff bomben eksplodere. Han skriver: «Den vanlige amerikanske oppfatning av Vesteuropa som en forholdsvis svak og nedadgående makt i verden, rettfærdiggjøres ikke hverken når det gjelder tegnene på produktiv kraft eller potensiell militær styrke. *Vesteuropas samlede militære kapasitet er like stor som hver av stormaktene — hvis europeerne skulle ønske å bruke den*» (vår fremhevelse).

William Pfaffs innsikt er nesten bibelsk. Han erkjenner kontinentets vedvarende ustabilitet. Det er fremdeles delt av det beryktede «Jernteppet». Berlin er revet i to. De to tyske stater er fortsatt splittet. Dette er ikke Europas naturlige tilstand. De nåværende forhold skaper nødvendigvis problemer.

Han konkluderer: «Det som skjer i Europa, vil bestemme den globale maktbalansen. *Europa er bonden som er i stand til å bli en dronning.*»

Hva Gud ser

Gud ser alt det mennesker gjør, og mye mer! Han forstår og ser Europa som intet menneske eller noe land gjør. Han vet at bonden vil bli en dronning! Og det er hans syn som betyr noe!

Faktisk forutsa den bibelske profeten Daniel for 2500 år siden hva som vil skje i Europa. Det skulle komme syv gjenreisninger av det opprinnelige Romerriket. En siste supermakt bestående av ti land vil utgjøre den syvende og siste gjenreisningen. Tiden for den er nå like foran oss, kanskje helt på slutten av dette århundret, eller ved begynnelsen av det neste.

Da vil alle land bli tuktet og til slutt forstå at Gud er den som til syvende og sist hersker over menneskenes riker. Han kan opprette og tilintetgjøre riker. Til slutt vil Gud selv opprette sin herskende familie på jorden.

Du trenger å forstå hvordan begivenhetene vil utvikle seg! Alt er tydelig forklart i vårt hefte *Verdensfred — hvordan den vil komme*. Dette heftet utlegger den europeiske forbindelsen — hvor Europa faller inn i profetiene om fremtiden. Skriv etter et gratis eksemplar, se addresselisten på 2. omslagsside. □

Hvordan få slutt på dine økonomiske bekymringer?

Hva er du mest bekymret for? Hvis du er en gjennomsnittsskandinave, er du mest bekymret for hvordan du skal få endene til å møtes. *Tenk på det!* I bølgen av velstand som noen av de rikeste land i verden opplever, setter stadig flere foreldre barna bort om dagen, så begge foreldre kan ta jobb utenfor hjemmet! *Hvorfor* har så mange i et velstandssamfunn som verden aldri har sett maken til, slike fortvilte økonomiske bekymringer? *Hvorfor* så mye problemer og strev med å få endene til å møtes? Vårt gratis hefte **Hvordan få slutt på dine økonomiske bekymringer** gir de overraskende svarene på disse problemene.

Storbritannias vanskelige dilemma

Storbritannias statsminister Margaret Thatcher står overfor det vanskeligste dilemma i hennes ofte stormfulle syvårs regjeringsperiode.

På den ene side står hun under press fra de 49 medlemmene av samveldet om å innføre handelssanksjoner mot Syd-Afrika, noe som uten tvil vil ende i handelskrig.

Disse sanksjonene kunne slå tilbake mot den britiske økonomien. Mer enn 80 000 personer, sysselsatt i Storbritannias ikke uvesentlige handels- og forretningsforbindelser med det tidligere samveldemedlemmet, kan plutselig bli uten arbeid.

På den annen side, fordi hun nekter å gå med på slike sanksjoner, kan dette få samveldet til å sprekke. Det er samveldet, etterfølgeren til det britiske imperium, som gjør at Storbritannia kan spille en rolle i verdenssammenheng, så det bli mer enn bare en regional makt i Europa.

Et moralsk spørsmål?

Thatcher har også reist spørsmålet om det er moralsk riktig å kaste hundretusener av sydafrikanere, hovedsakelige svarte, ut i arbeidsløshet. Hun har påpekt ironien i at man redder folk fra hungersnød på grunn av klimatiske eller politiske forhold i en del av Afrika, nemlig Etiopia, mens man andre steder vil sende befolkningen ut i hungersnød.

Noen av Syd-Afrikas svarte ledere fremholder at folket deres, uten politiske rettigheter til å stemme, er villige til å ofre jobb og liv for «frigjøringen». Men to blodige opprør mellom rivaliserende stammegrupper i Syd-Afrika sist vinter, som hovedsakelig gjaldt hvem som skulle ha retten til å få arbeid på det stadig minkende

Imperiet er borte står samveldet for tur?

av Gene H. Högberg

arbeidsmarkedet, viser at arbeid fremdeles er et meget viktig gode.

Thatcher understreker at å innføre vidtgående sanksjoner vil forårsake arbeidsløshet og sult i det afrikanske subkontinentet. Mer enn 80 millioner personer i ni forskjellige økonomiske områder er i varierende grad avhengig av Syd-Afrika. Flyforbindelser, veier, jernbane og kommunikasjoner binder hele området sammen.

Uungåelige problemer

Hendelsene er således på vei mot et punkt hvor det ikke er noen vei tilbake.

Uansett hvilke øyeblikkelige følger globale sanksjoner vil få, får de støtte i den hvitstyrte republikken av Den afrikanske nasjonale kongress (ANC) og Syd-Afrikas kommunistparti (som ville overta makten innenfra etter en ANC-revolusjon).

I mellomtiden har de hvite i

Syd-Afrika — riktignok svært sent — beveget seg langt i retning av hva de håper vil virke, og om mulig bli akseptert av verden forøvrig: en maktdeling med noen av landets mange og rivaliserende svarte grupper.

Men maktdeling istedenfor svart majoritetsstyring anses av mange svarte som fornærmende og et tegn på de hvites mistillit. Men med andre lands politiske og økonomiske utvikling i etterkrigstidens svarte Afrika er denne mistilliten reell. «Utover et visst punkt,» skriver Bruce Anderson i Londons *Times* 10. juli 1986, «vil de hvite ikke gi etter. Resultatet er konflikt mellom de to sidene.»

Det er en økende overbevisning i Syd-Afrika om at jo før fulle sanksjoner blir innført, dess bedre. Forberedelsene må gjøres nå for å ombygge industrien til totalt å erstatte importen.

Små land i nærheten av Syd-Afrika, som Lesotho, Swaziland, Botswana og Malawi, har ikke råd til å innføre sanksjoner. De vil således unngå de verste virkningene. Andre land som er avhengige av handel, men som likevel insisterer på sanksjoner, vil bli verre utsatt. I desperasjon vil de antagelig henvende seg til stormaktene om massive hjelpetiltak i form av luftbroer med forsyninger.

Prisene på strategiske metaller som nå kommer fra Syd-Afrika, vil rase i været. (USA har bare ett års forsyninger av krom, mangan, platina og vanadium).

Noen eksperter forventer at FN vil sette i gang en militæroperasjon, spesielt en marin blokadé av Syd-Afrika, hvor både USA og Sovjet vil ta del i korstoget. «Jeg har hatt vonde drømmer om dette i årevis», tilstår Syd-Afrikas tidligere ambassadør til FN og USA, Brand Fourie.

«Bare en massiv intervensjon
(Fortsettes side 22)

For 50 år siden...

av Keith W. Stumpf

I dag er det få som er oppmerksom på den *profetiske* betydningen av en av dette århundrets hovedbegivenheter

For 50 år siden — 25. oktober 1936 for å være nøyaktig — ble Roma-Berlin-aksen erklært. Den bandt Mussolinis Italia til Hitlers Tyskland med et «uopløselig» vennskap.

Aksen var kjernen i utviklingen av den militære koalisasjon som skulle stå mot de allierte i 2. verdenskrig.

Mindre enn en av 15 personer i dag er gamle nok til selv å ha opplevd denne historisk viktige begivenheten. Enda færre er oppmerksomme på den forbausende betydningen av Roma-Berlin-aksen i bibelens profetiske panorama!

Fascismens fremvekst

Hvordan kom forholdet mellom aksemaktene i stand?

Som en ambisiøs ung politiker i førkrigs-Tyskland i 20-årene hadde Adolf Hitler valgt den italienske diktatoren Benito Mussolini som politisk forbilde. Mussolini — kjent som *il Duce*, «lederen» for Italias fascistparti — hadde felt regjeringen i Roma i 1922 og proklamert seg selv som forsvarer av lov og orden. I en tilbakevending til keiserens enmannsvelde hadde Mussolini gitt seg selv uinnskrenket makt, noe som også var Hitlers hemmelige mål i Tyskland.

30. januar 1933 oppnådde endelig Hitler det lenge etterlengtede kanslerembete i Tyskland ved å bruke landets økende økonomiske

krise som et skritt mot makt. Da han først hadde fått denne makten, fortsatte han med å etablere diktatur. Det tredje rike var født.

Diktatorene i Italia og Tyskland møttes ikke før i juni 1934 — halvannet år etter at Hitler var utnevnt til kansler. Hitlers beundring for Mussolini ble imidlertid ikke gjenkjeldt øyeblikkelig.

Mussolini oppsummerte sitt første inntrykk av sin tyske beundrer ved å kalle ham en *pulcinella* — en klovn. Den eldre, mer vel-etablerte Mussolini anså naivt Hitler som sin fascistiske protege som man lett kunne kontrollere og manipulere til å tjene Italias interesser. Det skulle vise seg å være en grov undervurdering av den tyske korporalen som ble Fører.

Det kom ikke noe konkret ut av dette første møtet. Det skapte ikke det hjertelige personlige vennskapet som Hitler hadde håpet på. En stund forble forholdet mellom de to diktatorene anstrengt og farvet av mistenksomhet og mistro. Men omstendighetene skulle snart kaste dem inn i et nærmere partnerskap.

Avgjørende år — 1936

Året 1936 ble som en krumtapp for dette århundres historie.

I juni — noen få måneder før opprettelse av Roma-Berlin-aksen — hadde Mussolini dramatisk proklamert *gjenopprettelsen* av det gamle Romerriket. Dette kom i kjølvannet etter Italias erobring og anektering av Etiopia. Fra en balke på Palazzo Venezia i Roma

erklarte il Duce:

«Legionærer! I denne opphøyde overbevisning, heis fanene deres høyt, hev våpen og hjerter for etter 1500 år å hilse tilsynkomsten av riket på Romas skjebnebestemte høyder.»

Mussolinis Etiopiaeventyr hadde imidlertid isolert Italia fra resten av de vestlige demokratier. Hitler stod også alene, fjernt fra sine europeiske naboer på grunn av sin vågsomme gjenokkupasjon av Rhinland, et område som var blitt erklært «permanent demilitarisert» i Versailles-traktaten av 1919.

Begivenhetene hadde på denne måten drevet de to diktatorene i armene på hverandre. Deres felles mangel på utenlandsk støtte og deres felles fascistiske ideologi skapte et felles bindeledd mellom deres to land til tross for historisk fiendskap og forskjell i nasjonalt temperament.

Tidlig i 1936 sa Mussolini til Hitler at det var et bånd mellom dem «diktert av sjebben som stadig vil forsterke seg.» Hitler mente også at en allianse med Italia var en fundamental nødvendighet for tysk politikk. Det skulle vise seg at dette var en ulykksalig forbindelse som skulle ødelegge dem begge.

De første steg

De første steg mot et nærmere samarbeid ble tatt sent i oktober. Mussolini sendte sin utenriksminister og svigersønn, greve Galeazzo Ciano, til Berlin for å utarbeide detaljene i et samarbeid mellom de

to landene. Ciano konfererte med Joachim von Ribbentrop, Hitlers spesielle rådgiver i utenrikspolitiske saker. Han snakket også med Føreren selv, som erklærte at Mussolini var «den ledende statsmann i verden, som ingen måtte våge å sammenligne seg med.»

En avtale om å koordinere utenrikspolitikken og den økonomiske politikk for de to landene ble undertegnet 25. oktober og forutsatte felles handlinger i alle saker som berørte deres felles interesser. Aksens eksistens var formelt bekräftet. De gamle bånd mellom Italia og Tyskland — som strakk seg tilbake til Karl den store og Otto den store — var blitt smidd på nytt.

Begge diktatorene hadde etterhvert begynt å tro at Tyskland og Italia side ved side kunne danne en politisk blokk som ville kunne endre historiens gang og forme fremtiden for den vestlige verden. I en tale i Milano kort etter at Ciano hadde vendt tilbake til Roma, talte Mussolini glødende om «en akse som alle europeiske stater kan samarbeide rundt». Il Duce fikk mer og mer respekt for det nye Tyskland og dets Fører.

Nesten ett år senere, i september 1937, reiste Mussolini til Tyskland, hvor den slue Føreren overvældet ham med en vel forberedt demonstrasjon av Tysklands militære styrke. Il Duce gav etter for Hitlers lokketoner. Tydelig imponert lovet Mussolini offentlig at det fascistiske Italia og det nazistiske Tyskland skulle «marsjere sammen til den siste slutt».

Som månedene gikk var det uunngåelig at Tyskland og Italia kom til å omgjøre sitt uformelle akseforhold til en formell militærallianse. Og så, fordi de anså at de stod overfor «overveldende geopolitiske omstendigheter», begynte behovet for nærmere

forhold å utvikle seg.

Kulminasjonen var den italiensk-tyske «jernpakten», som ble undertegnet i Rikskansleriet i Berlin 22. mai 1939. (Mussolini ble overtalt til å gi opp det mindre diplomatiske uttrykket «blodpakt».)

Konsekvensene viste seg å være katastrofale. I 1940 ble Mussolini dratt med i den europeiske krigen. Fem år senere døde Føreren og il Duce med noen få dagers mellomrom, etter at deres veldige vyer om et verdensrike totalt var istykker-slått.

Forutsagt for lenge siden

Hitlers drøm om et forenet Europa under tysk styre slo feil.

Drømmen om et forenet Europa har gjennomsyret europeisk historie fra romersk tid. Det opprinnelige Romerriket falt i 476 e.Kr. Men Bibelen profeterte at det skulle gjenopprettes igjen og igjen i de kommende århundrer.

Åpenbaringen 17 forutsa de siste syv gjenreisningene i

symbolspråk, og billedliggjør gjenfødselen av riket som syv hoder på et uhyre eller villdyr.

Historien viser at fra keiser Justinians «keiserlige gjenopprettelse» av Romerriket i 554 e.Kr. til Napoleons fall i 1814 var Romerriket i vest fem ganger blitt gjenopprettet for så igjen å falle. Disse opprettelsene var blitt ledet av slike dominerende personligheter som Justinian, Karl den store, Otto den store og Napoleon.

Det sjette hodet i Åpenbaringen 17 begynte å reise seg da Guiseppe Garibaldi samlet Italia i 1861. Et tiår senere, i 1871, forenet «jernkansleren» Otto von Bismarck Tyskland til ett rike under prøyssisk lederskap. Det sjette hodet kulminerte over et halvt århundre senere i Mussolinis fascistiske styre og opprettelsen av den skjebnesvangre aksen med Hitlers Tyskland.

Det syvende og siste hodet med sine ti horn (Åp. 17:3) *har ennå ikke reist seg!* Den siste opprettelsen av dette store politiske systemet vil komme til syne på den politiske scenen. Denne gjenopprettelsen vil være en føderasjon av ti europeiske stater eller grupper av stater, med langtrekkende politisk makt og innflytelse. Det kommende forente Europa vil bli en tredje makt i verdensbegivenhetene — en supermakt i sin egen kraft.

Scenen er nå satt for dette siste høyepunktet i gjenopprettelsen av Romerriket, det kommende «Europas forente stater». Europa står i dag på terskelen til makt uten like. Snart vil det befinne seg i en situasjon hvor det dramatisk kan endre den geopolitiske balansen i verden!

Du trenger å vite hva Bibelen profeterer om kommende hendelser i Europa — begivenheter som vil varsle slutte på denne tidsalderen og Jesu Kristi annet komme for å opprette Guds rike! Skriv etter vårt gratis hefte *Åpenbaringsboken endeling avdekket!* for nærmere detaljer. □

Mysteriet Guds rike

Her følger siste avsnitt i publiseringen av Herbert W. Armstrongs siste bok *Tidenes mysterium*.

Nå kommer vi til morgendagens verden på det individuelle plan — kirke-, religions- og utdannelsessystemet.

Når Jesus Kristus kommer tilbake til jorden, denne gang i Gud Skapers fulle suverene makt og herlighet, kommer han for å frelse verden åndelig.

Utdannelse og religion i morgen

Når han sitter på sin herlighets trone i Jerusalem, vil alle folkeslag av dødelige av kjøtt og blod være der foran ham. Han skal begynne med å skille «fårene fra gjetene». Henvendt til fårene ved hans høyre side: «Da skal kongen si til dem ved sin høyre side: Kom hit, I min Fars velsignede! Arv det riket som er beredt eder fra verdens grunnvoll ble lagt» (Matt. 25:34).

De som nå er omvendt, er arvinger. Vi skal arve riket når Kristus kommer. De døde i Kristus skal oppvekkes og oppstå først — forvandlet til udødelig ånd. De av oss som da er i live, i Kristus, skal på et øyeblikk bli forvandlet til udødelig ånd og sammen med de oppstandne rykkes opp for å møte den nedstigende Kristus i luften.

Vi skal da bli skilt ved udødelighet fra de dødelige mennesker på jord.

Hvor enn Jesus er, fra da av skal vi alltid være med ham. Hvor vil han være? Den selvsamme dag skal han stå med føttene på Oljeberget (Sak. 14:4).

Det er etter dette at han skiller fårene (de som angrer, tror og mottar hans Hellige Ånd) fra geitene (de som gjør opprør). Denne utskillelsen, som vil bestå i å utdanne omvendte for Guds rike, vil fortsette gjennom hele Kristi tusenårige styre på jord.

Kristus vil gi alle folk et nytt og rent språk: «For da vil jeg gi folkene nye, rene lepper, så alle påkaller Herrens navn og tjener ham med ett sinn» (Sef. 3:9).

Guds rene sannhet vil bli kunn gjort til alle folkeslag. Ikke én vil lenger bli forført. «For jorden er full av Herrens kunnskap, likesom vannet dekker havets bunn» (Jesaja 11:9).

Kristus er «Isais ((Davids fars)) rotskudd». Det er altså til Kristus hedningefolkene vil søke (Jes. 11:10). Kristus vil rekke ut sin hånd for å vinne hele Israel (v. 11). (Se også Rom. 11:25–26.)

Men alt dette arbeidet med verdensforkynnelse — med åndelig å frelse verden (som helhet, ikke nødvendigvis hvert enkelt individ, men opplagt et flertall) — vil samtidig nødvendiggjøre at verden blir omskolert.

Et av de store problemer som

den tilbakevendte herliggjorte Kristus vil stå overfor, vil være å omskolere de antatt utdannede. Disse hjernene — og de er faktisk verdens skarpeste og beste hjerner — er blitt så fordervet ved falsk lære at de vil være ute av stand til å godta sannhet før de først har avlært feilene. Og det er minst ti ganger verre å lære av seg feil som har vært fast rotfestet i sinnet, enn det er å begynne fra bunnen av og lære ny sannhet.

Det kan faktisk ta dem lengre tid å nå til erkjennelse av sannhet — til å bli virkelig utdannet — enn det vil ta for verdens analfabeter.

Guds inspirerte Ord, Bibelen, er grunnlaget for viten. Men de er blitt trent til å oppfatte dette sanne grunnlaget med forutinntatt forakt.

Ja, utdanning og omskolering av denne verden vil i sannhet bli en av de viktigste oppgaver Guds rike vil stå overfor, etter at Kristus kommer tilbake for å styre. I dag følger folk falske forføreriske verdier. All deres tenkning vil kreve en reorientering — en endring av retningen.

En hovedkvartermenighet

Vi har sett at etter at denne tusenårsperioden begynner, vil jorden være full av den sanne Guds viten, slik havet er fullt av vann (Jesaja 11:9). Hvordan vil dette skje?

Profeten Mika gir en del av svaret: «Men det skal skje i de siste dager, da skal fjellet der Herrens hus står, være grunnfestet på toppen av fjellene, og høyt hevet skal det være over alle høyder; og folkeslag skal strømme opp på det» (Mika 4:1).

Profetiene bruker «fjell» som symbol på en større nasjon, og «høyder» som symbol på mindre land. Med andre ord, Guds rike — riket av oppståtte udødelige — det styrende rike — vil bli etablert med fullstendig autoritet over de større landene (av dødelige) og stå høyt over de små land — og folk vil strømme til Gud rike. Fortsett så:

«Og mange hedningefolk skal gå avsted og si: Kom, la oss gå opp til Herrens berg og til Jakobs Guds hus, så han kan lære oss sine veier, og vi ferdes på hans stier! For fra Sion [kirken] skal lov utgå, og Herrens ord fra Jerusalem. Og han [Kristus] skal dømme mellom mange folkeslag og skifte rett for veldige hedningefolk helt til de fjerneste land, og de skal smi sine sverd om til hakker og sine spyd til vingårdskniver; folkene skal ikke lenger løfte sverd mot hverandre og ikke mer lære å føre krig» (v. 2–3).

Denne kunnskapen — denne opplæringen — selve kjennskapet til Guds lov — skal utgå fra Menigheten — og fra Jerusalem, den nye verdenshovedstad.

Kristus selv vil regjere fra Jerusalem. Det er tilkjennegitt at de udødelige som er utvalgt av Kristus til å utgjøre hovedkvartermenigheten, vil være stasjonert der sammen med Kristus og direkte under Elias ledelse. Åpenbaringen 3:12 bebuder at de som tilhører «Filadelfia-perioden», vil være støtter i denne hovedkvartermenigheten.

Derneft synes det som om den oppstandne døperen Johannes vil være i denne overordentlig viktige menighetsorganisasjon ved hovedkvarteret, i samarbeid med og direkte under Elia. Han kom «i Elias ånd og kraft» (Luk. 1:17). Om ham sa Jesus «Sannelig sier jeg eder: Noen større enn døperen Johannes er ikke oppreist blant dem som er født av kvinner...» (Matt. 11:11). Han var den «Elia» som var forutsagt å skulle komme

(Matt. 17:10–13; 11:7–11).

Jesus sa at intet menneske som noensinne hadde levd var større enn døperen Johannes. Og dog, selv den minste i det oppstandne riket vil være større (Matt. 11:1). Det er tydelig at døperen Johannes vil bli satt i en høy stilling. Det synes logisk at han skal plasseres sammen med, eller umiddelbart under, Elia.

Elia skulle komme i vår tid

Husk nok en gang på Guds dobbeltprinsipp. Som Jesus sa i Matteus, passet nok profetien i Malaki 3:1 på døperen Johannes som forbilde. Men leser du videre til vers 5, blir det ganske klart at profetien omtaler en som skulle rydde veien for Kristi gjenkomst. Døperen Johannes var en røst som ropte ut i den fysiske ørken ved elven Jordan, og ryddet vei for Kristus da han første gang kom som et fysisk menneske til sitt fysiske tempel i Jerusalem og til Judas fysiske folk, for å bringe den glade forhåndskunngjøring om at Guds rike ville bli grunnlagt i fremtiden. Men Elia var også et forbilde på en budbærer som skulle rydde veien for Kristi annet komme. Han ville være en røst som ville rope ut i den verdensomspennende åndelige ørken av religiøs forvirring og rydde veien for den åndelig herliggjorte Kongenes Konge og Herrenes Herre, som skulle komme i Guds høyeste makt og ære til sitt åndelige tempel, Menigheten (Ef. 2:21), for faktisk å etablere Guds rike.

Matteus 17:1–8 forteller om Peter, Jakob og Johannes som i et syn så Moses, Elia og Kristus herliggjort i Guds rike. Så spør disiplene Jesus i vers 10: «Hvorfor sier da de skriftlærde at Elia først må komme?» Ikke glem at døperen Johannes hadde avsluttet sin gjerning og var blitt fengslet, alt før Jesus begynte sin gjerning. Og på den tid da disiplene kom med dette spørsmålet, var døperen Johannes blitt henrettet. Men Jesus svarte likevel, idet han snakket om fremtiden: «Elia skal nok komme og sette alt i rette stand» (v.11, norsk 1978).

Dette kan umulig referere til døperen Johannes. Døperen Johannes satte ikke noe i rett stand, men

oppfordret folk til å omvende seg som en forberedelse på Jesu første komme som et fysisk menneske.

I de første få årene i den nytestetamentlige menighets eksistens ble Jesu sanne evangelium undertrykt og erstattet med et falskt evangelium. Det var ikke Kristi budskap om Guds rike, men menneskers falske budskap om en Kristus som opphevet sin Fars bud.

Malaki 4:5–6 skildrer også den Elia som skal komme ved slutten av kirketidsalderen — på et tidspunkt da Kristus ville komme og tilintetgjøre jorden fullstendig om ikke dette endetidsbudskapet ble kunngjort. (Den norske gjengivelsen *slå landet* — Lindberg 1854: *jorden — med bann* i dette verset er en oversettelse fra det hebraiske, som i den engelske Moffatt-oversettelsen er blitt gjengitt *legge jorden fullstendig øde.*)

Utdannelse i morgendagens verden

Denne hovedkvartermenigheten i Kristi egen verdenshovedstad, Jerusalem, vil da uten tvil få i oppdrag å administrere verdens nye utdannessystem.

Det er også indikert at undervisningen i de åndelige sannheter — det sanne evangelium, verdens åndelige omvendelse — vil bli ledet verden over fra denne hovedkvartermenigheten under Elia og under Kristi direkte overoppsyn med det hele.

Hovedformålet med at Kristus kommer tilbake til jorden, er åndelig å utvikle guddommelige karakter i menneskeheten og frelse verden. De fleste religiøse mennesker, prester og evangelister (fundamentalister) har antatt at denne tiden, nå, er den eneste frelsens dag. Det skriftsted de støtter seg til (2. Kor. 6:2), er feil oversatt. Det skulle vært oversatt «en frelsens dag», ikke «frelsens dag» (sitat fra Jesaja 49:8, hvor det i engelske bibeloversettelser er riktig oversatt med «en frelsens dag» — i de skandinaviske oversettelser er også her «en» feilaktig utelatt). Hvis Kristus hadde søkt å «frelse» verden, ville han ha frelst verden. Den ble ikke frelst. Gud bruker ikke et babylon av forvirrede, innbyrdes uenige religiøse organisasjoner, delt i hundrevis av forskjellige retninger

for teologiske doktriner, som sitt redskap.

Men den virkelige verdensforkynnelse vil bli administrert fra denne hovedkvartermenigheten, av oppstandne udødelige under direkte og personlig oppsyn av Kristus selv.

En annen enorm organisasjonsmessig funksjon vil bli dirigert fra hovedkvartermenigheten — nemlig ledelsen av alle verdens menigheter. Disse menighetene vil bestå av dem som blir omvendt — unngått av Gud ved at de mottar hans Hellige Ånd — skjønt fortsatt dødelige.

Overvinnelse og kunnskapsvekst i tusenårsriket

Akkurat som de omvendte kristne i vår egen tid må fortsette å leve et liv i overvinnelse og åndelig vekst og utvikling (2. Pet. 3:18), må også de i tusenårsriket gjøre det samme. Men da behøver de heldigvis ikke å overvinne Satan. Men de må overvinne alle onde innskytelser, vaner og fristelser som er en del av dem selv.

Med bare én kirke — én religion — én tro — vil det bli mange menigheter i hver by og mange andre spredt utover landet. Det kommer til å bli distriktsinspektører for de enkelte distrikter, og prester, eldste og mannlige og kvinnelige menighetstjenere i hver lokale menighet.

Dette gir en viss innsikt i hvordan verden kommer til å bli organisert.

Dette viser hvordan en overordnet verdensregjering kan og vil bli etablert her på jorden.

Den egentlige hensikt med Menigheten i vår tid er å fremskaffe Guds opplæringsanstalt eller høyskole for å utdanne lærere i åndelig kunnskap, undervisning og guddommelig karakter, slik at de kan fylle alle stillingene når Kristi vidunderlige tusenårige styre begynner her på jorden.

Og ved slutten av dette Kristi tusenårige styre her på jorden kommer den endelige dom.

Jeg har nevnt i denne boken at «livets tre» symboliserer Den Hellige Ånds gave fra Gud og unngåelse med udødelig Gudsliv, men at Gud stengte av dette treet for menneskeheten som helhet da

Adam syndet, inntil Kristus, den annen Adam, overtar for Satan på jordens trone og styrer alle folkeslag på jorden.

I mellomtiden har vi vist hvordan profetene utgjorde en forberedende grunnvoll for Guds Menighet. Apostelen Peter nevnte (1. Pet. 4:17) at dommen har begynt med Menigheten. De Gud har kalt til seg gjennom Jesus Kristus i løpet av denne kirketidsalderen er blitt bedømt her og nå i løpet av dette liv. Men dommen er ennå ikke kommet til verden.

Betyr dette at verden er fri til å synde? Slett ikke. Gud lar folk få lov til å synde, men de er ennå ikke dømt for sine synder.

Etter tusenårsriket

Men etter Kristi og Menighetens tusenårige styre på jorden kommer tiden for Guds dom (bedømmelse) over denne verden. En forbryter kan ha begått en alvorlig forbrytelse — kanskje mord. Men før han blir fakkert, arrestert og stilt for retten, er han ennå ikke tiltalt eller dømt.

I den endelige dom skal Kristus sitte som Dommer, og hvert menneske som har levd i denne verden, skal gjenopplives (Åp. 20:11–12). Så skal de stå til regnskap for de synder de begikk i sitt første liv.

Når Kristus kommer igjen, skal de døde i Kristus oppstå til udødelig Gudsliv. De som ennå lever og som er i Kristus når han kommer og som ledes av hans Hellige Ånd, vil i ett nu bli forvandlet til evig Gudsliv. De skal styre og undervise med og under Kristus i løpet av de tusen år. Men alle de andre som er døde, vil ikke leve igjen før mot slutten av tusenårsriket (Åp. 20:5).

Esekiel 37 forteller også om oppstandelsen på tiden for dommen. Dette kapitlet er profetien om «de tørre ben». Bibelen tolker selv disse tørre ben i 11. vers, der det heter at disse tørre bena er Israels hus: «Se, de sier: Våre ben er fortørket, og vårt håp er gått til grunne . . . » Som profetien sier: «Da sa han til meg: Spå om disse ben og si til dem: I tørre ben, hør Herren ord! Så sier Herren, Israels Gud, til disse ben: Se, jeg lar det komme livsånde i eder, og I skal bli levende. Jeg vil legge sener på eder

og la det komme kjøtt på eder og dekke eder med hud og gi livsånde i eder, og I skal bli levende; og I skal kjenne at jeg er Herren» (Esek. 37:4–6).

Deretter forteller denne profetien om dommen for den store hvite trone, da hele Israels hus, som syndet så stort mot Gud, skal bli gjenopplivet.

Profetien fortsetter: «Og jeg spådde således som det var befalt meg. Og mens jeg spådde, hørtes det en sterk lyd; det ble et bulder, og bena nærmet seg til hverandre. Og jeg så, og se, det kom sener og kjøtt på dem, og ovenpå det dro det seg hud over dem; men livsånde var det ikke i dem. Da sa han til meg: Spå og tal til livsånden! Spå, menneskesønn, og si til livsånden: Så sier Herren, Israels Gud: Kom du livsånde fra de fire vinder og blås på disse drepte menn, så de kan bli levende!

Og jeg spådde således som han hadde befalt meg, og livsånden kom i dem, og de ble levende og stod opp på sine føtter, en meget, meget stor hær» (v. 7–10). Dette viser dem idet de blir bragt til dødelig liv, oppholdt ved å puste luft, som i deres opprinnelige liv. Det vil si dødelig liv, fortsatt ikke omvendt. Så sier Gud: «Se, jeg åpner eders graver og lar eder, mitt folk, stige opp av eders graver, og jeg fører eder til Israels land» (v. 12). Dette er oppstandelsen til den store hvite trones dom. Alle oldtidens israelitter har oppstått dødelige, nøyaktig som i sitt første liv.

Hva følger så? «Og I skal kjenne at jeg er Herren, når jeg åpner eders graver og lar eder, mitt folk, stige opp av eders graver. Og jeg vil gi min Ånd i eder, og I skal bli levende, og jeg vil bosette eder i eders land, og I skal kjenne at jeg, Herren, har sagt det, og at jeg også vil gjøre det, sier Herren» (v. 13–14).

Det gammeltestamentlige Israel vil m.a.o. oppstå i den store hvite trones dom etter de tusen år. Da skal de komme til å «kjenne Herren», dvs. Guds kunnskap vil komme til dem. De oppstandne vil da lese dette: «Og der skal I komme i hu eders ferd og alle de gjerninger som I har gjort eder urene med, og I skal vemmes ved
(Fortsettes side 16)

Hva manglet ved EXPO 86?

N

Vancouver, British Columbia

år dette når leserne, er EXPO 86 avsluttet. Vi må gratulere arrangørene for en av de mest omfattende, farverike, godt planlagte og gjennomførte verdensutstillinger som noensinne er avholdt.

Den avslappede kanadiske gjestfriheten dempet frustrasjonen over å måtte stå og vente i timelange køer foran de beste utstillingene.

Det er ikke mange land som kunne ha klart å arrangere EXPO 86 like vellykket. Canada har ressursene, så vel som den riktige anseelsen. Kanadierne blir ansett for å være «ærlige mellom-menn» på det internasjonale plan, og det ser ut til at de kommer godt ut av det med de aller fleste. Derfor kunne øst og vest, syd og nord, venner og rivaler, store og små, alle holde til ved siden av hverandre på utstillingsområdet False Creek.

Temaet var «En verden i bevegelse — En verden i kontakt», og utstillingene fokuserte på transport og kommunikasjon. Hvert land viste seg fra sin beste side. Europa og Japan imponerte alle med høyteknologisk trolldom. Kineserne fremhevet sin lange historie og sitt nydelige håndverk.

Dessverre kastet ulykken med romfergen en mørk skygge over USAs utstilling, som fokuserte på bragdene i verdensrommet. Like ironisk var det at Sovjet hadde valgt å fremheve Kiev som en sovjetisk mønsterby. De planla dette før Tsjernobyl.

Men stort sett var EXPO 86 et positivt sted. Hver paviljong forsøkte å fremheve atmosfæren og fortrinnene ved hjemlandet, noe de stort sett klarte.

Vi fikk se at australierne elsker gøy og hygge, men at de tar det fantastiske landet sitt alvorlig. Tyskerne

tar livet alvorlig helt til du blir med dem på en ølstue i lunsjpausen. Det moderne Frankrike har langt mere å by på enn ost og vin; og på tross av sine problemer har Storbritannia fortsatt noen glimrende ideer.

Mini-statene i Vestindia og selv de kjempende land fra Asia og Afrika var der for å vise hva de kunne. Utstillingene deres hadde en spesiell sjarme. På EXPO innså du at hvert eneste land har noe å tilby, og at alle folk har noe som de gjør bedre enn alle andre. Den viste verden slik vi gjerne vil at den skal være.

Å se virkeligheten i øynene

Midt opp i all optimismen virket FN-paviljongen som et dempende innslag. Verdensorganisasjonen minnet oss om at glitrende teknologi for såvidt er vel og bra, men før vi virkelig får «en verden i bevegelse — en verden i kontakt», så må vi løse et par fundamentale problemer, ellers kommer det ikke lenge til å være noen verden igjen.

FNs utstilling var sentrert rundt en gripende audio-visuell presentasjon som forklarte hvordan menneskerassen er en familie som bor på en liten planet som opprettholder livet her på en enestående måte. FN viste hvor fantastisk livet er, og hvor imponerende menneskenes potensiale kan være når det får muligheter til å utvikle seg.

Fremstående vitenskapsmenn og fremtidsforskere gikk inn på hvor totalt sinnsykt det er å tillate en situasjon hvor vi, det eneste kjente liv i universet, med vitende og vilje produserer midlene til å utslette det.

Men det er slik det er. Vår virkelige livssituasjon er langt fra den konstruktive og lykkelige verden i EXPO 86. De fleste av oss er realister, og vi vet dette. Men forstår vi *hvorfor*?

Hvorfor, når det er mer enn nok til alle (det er det faktisk), dør et afrikansk, latinamerikansk eller asiatisk barn av sult hvert tiende sekund? Hvorfor skal hundretusener av barn bli blinde i år, på grunn av mangel på vitaminer for bare noen få ti-øringer? Og hvorfor, når vi jo alle ønsker fred, skal omtrent ett tusen liv fortsatt gå tapt hver dag på grunn av mindre kriger?

Hva er årsaken til at menneskeheten, som hele tiden sikter mot høye mål, hele tiden skyter seg selv i benet? Dette er noe som vitenskapsmenn, fremtidsforskere, politikere og andre som forsøker å planlegge fremtiden, ikke forstår. De kunne forstå det, og det kan også du.

For lenge siden forstå Gud den situasjonen vi ville være i på slutten av dette 20. århundre. Problemene var uunngåelige, ut fra den retning

menneskeheten hadde valgt. Mennesket, skapt i Guds bilde, ville utvikle seg og vokse i antall. Gud visste at uten hans ledende hånd ville denne utviklingen bli en blandet velsignelse, og til slutt en fullstendig katastrofe.

Men mennesket hadde avslått Guds hjelpende hånd. Det trodde at det selv visste best. Det måtte lære på den harde måten.

I Bibelen har Gud gitt oss nøkkelen til å forstå hvorfor vi aldri vil kunne lage en verden som fungerer ved egen hjelp. Han har også gitt oss endel klare håp, og viser oss så veien ut av vårt moderne dilemma.

Det som manglet på EXPO

To store makter var ikke representert på EXPO 86. Begge holdt seg med vilje borte.

Den ene vet at det er i dens egen interesse å ikke vise sin makt offentlig. Den andre er foreløpig ikke en del av denne verden, og det er ikke det rette tidspunkt for å vise hva den kan gjøre.

Den første er et rike behersket av djevelen Satan. Den andre er Guds rike. Disse rikene er virkelige og spiller en stor rolle i menneskehetens historie. Deres innflytelse vil redde eller knuse menneskeheten. Vi mennesker hersker ikke over vår egen skjebne i så stor grad som vi selv tror.

I dag er Satan blitt en spøk for mange, og «djevelen fikk meg til å gjøre det» er blitt en hverdagslig fleip. Satan er gammeldags, ren overtro, et skritt tilbake til middelalderen. Morsom å ha med på karneval kanskje, men neppe en makt man bør frykte i romfartsalderen. Og det er det samme som å spille rett i hendene på ham. Han kan forbli der han arbeider best, luskende bak scenen.

Bibelen avslører Satans dekke. Den viser at han ikke er en ufarlig morofigur. Han er «verdens fyrste» (Joh. 14:30), den som har «forført hele jorderiket» (Åp. 12:9). Han er «denne tidsalders gud» som har forblindet menneskene for sannheten (2. Kor. 4:4), og som fortsatt er virksom i sinnene til «vantroens barn» (Ef. 2:2). Dersom Satan overhodet åpenbarer seg, later han som om han er en «lysets engel» (2. Kor. 11:14).

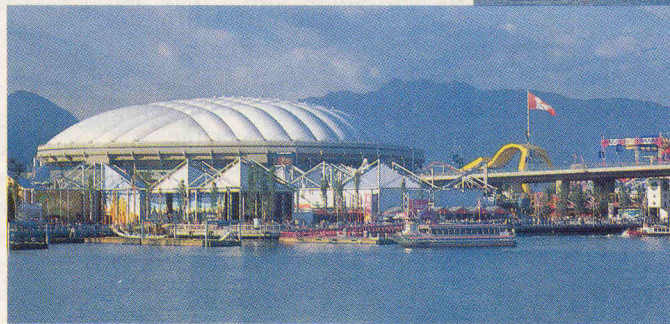
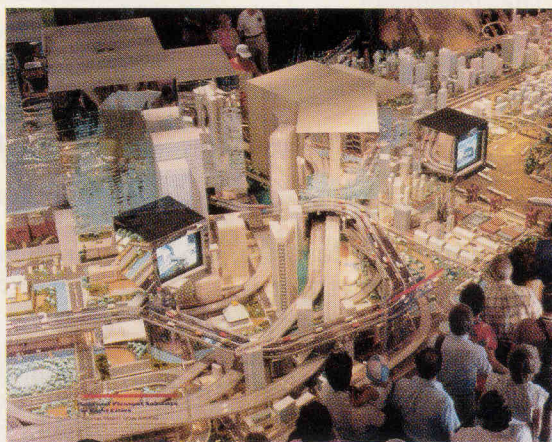
Jesus visste at Satan og hans usynlige, men så absolutt virkelige, demonfølge er de faktiske herskere over *denne* verden. De påvirker avgjørelser, de forfører, de egger opp til strid og forsøker å forderve alt konstruktivt, godt, edelt og oppløftende som menneskeheten får til. De utnytter svake punkter, forsterker negative innflytelser og nærer opp under uenigheter, for Satans rike har bare ett mål. Det er å motarbeide målene til Guds rike, og det er for å oppnå dette at de gjør all sin innsats.

Dersom Satans rike hadde hatt en paviljong på EXPO 86, hva ville den inneholdt? Vel, det hadde vært masser av kommunikasjon. Satan vet hvordan han skal få vår oppmerksomhet. Vanskeligheten ville ha vært å sette opp en ærlig utstilling. Satan er

løgnens far og en mester i propaganda (Joh. 8:44). Han ville sannsynligvis foretrekke å opprettholde illusjonen om en harmløs sidelinje i historien, og avspore oss med en uskyldig, men falsk utstilling av okkulte fenomener og merkelig magi. («Er det ikke utrolig at folk virkelig pleide å tro på de denslags?») Det er slik man ser på hans rike, ikke sant?

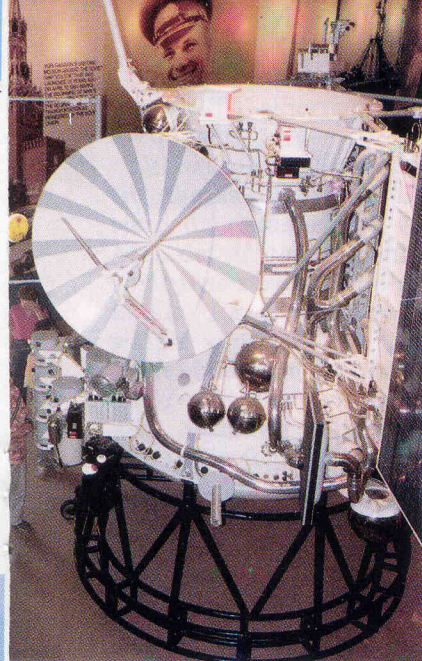
Imidlertid ville en ærlig utstilling ha vist hvordan Satan igjen og igjen har lokket og ført landene til meningsløse og selvmorderiske kriger. Den ville vist hvordan han har brukt musikk, kunst, litteratur, religion, vitenskap, teknologi og sport til å bryte ned istedenfor å bygge opp menneskets muligheter og storhet. Det ville ha vært utstillingsnumre som ville vise hvordan han har overtalt oss til å bruke våre store fremskritt negativt, slik at utviklingens frukter ble ødeleggende våpen.

En sann avsløring av Satans rike

ville i stor grad forklare hvorfor denne verden ikke har den fred og harmoni som den så desperat ønsker. Besøkende ville begynne å forstå hvordan mennesket har vært holdt i fangenskap og tvunget til å gjøre en ond skikkelses vilje, en som ikke har noe annet mål enn å skape smerte og ødeleggelse. (*Hvorfor Satan er på denne måten, ligger utenfor rammen av denne artikkelen. Vårt gratis hefte Skapte Gud en djevel? vil hjelpe deg å forstå.*)

Landene som kom til EXPO, viste oss sine planer for fremtiden. Hva ville Satans rike ha vist? Vel, dersom han var ærlig, måtte han ha avslørt hvordan han venter på det rette tidspunkt for å tre frem fra skyggene og begynne omfattende ødeleggelser av

større omfang enn noesinne tidligere. Han har planer om å føre menneskeheten lenger ned mot ruin enn den kunne ha drømt var mulig.

Så langt fra å være «en verden i kontakt og en verden i bevegelse», går vi tvert imot mot en vanvittig verden som vil gå mot en skjelvende stopp. FNs utstilling minnet oss om at vi

supermakt. Det vil skje etter at han blir sendt av Gud for å gripe inn og redde menneskeheten fra Satans enorme ødeleggelser i endetiden. Den siste boken i Bibelen, Åpenbaringen, forteller deg alt om dette. Den forklarer også hvordan Kristus og hans rike vil herske over 1000 år med fred og harmoni *på jorden*.

Dersom Guds rike hadde hatt en paviljong på EXPO, hva ville den ha vist? Utvilsomt utvikling, ikke bare innen transport og kommunikasjon, men også på alle andre områder. Menneskehetens Skaper elsker utvikling. Han liker nytenkning og setter pris på oppfinnsomhet. Bare se på den rike variasjon av ting *han* har laget ut av de rundt hundre grunnstoffene han gav eksistens til. Som alle andre foreldre vil han aldri begrense sine barn fra å lære og vokse, så lenge det skjer i sikre og konstruktive former.

Kanskje denne utstillingen ville gi noen antydninger om ting vi ikke har tenkt på ennå — hele felt av bestrebelsler som fortsatt er urørt (1. Kor. 2:9). Gud er skaperen av harmoni og skjønnhet. Hans

utstilling ville helt sikkert vært fylt av oppbyggende musikk og fantastisk kunst. Og en helt ny form for undervisning bygget på utvikling av karakteren.

Paviljongen til Gud rike ville være lagt opp til å lære oss hvordan vi kunne oppnå våre høyeste håp og største mål. For deretter å stige enda høyere —

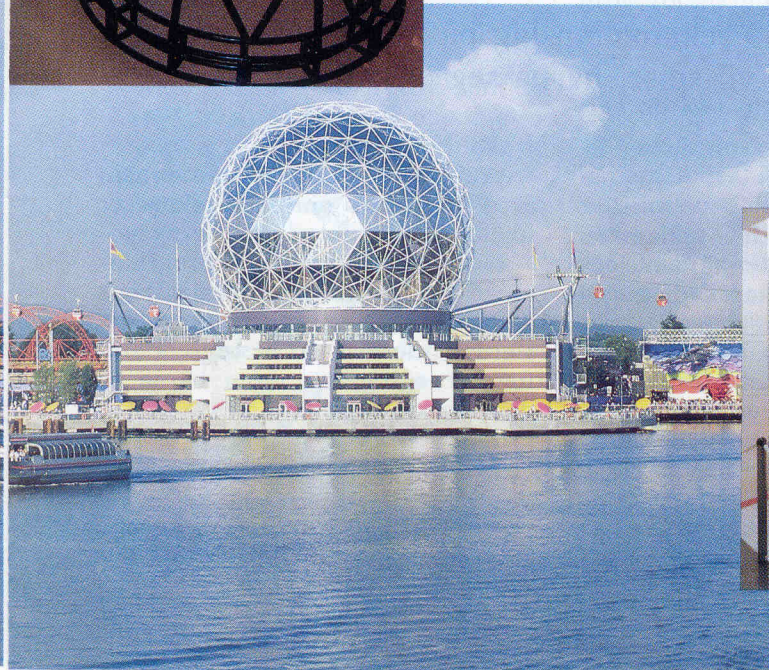
høyere enn vi har våget å forestille oss. For det er slik han har åpenbart sitt rike for oss i de glimtene som er nedskrevet på Bibelens sider.

Den besøkende ville endelig forstå hvordan vi ville få en verden i fred. Det virker som om vår definisjon av «fred» i dag er «en tilstand uten atomkrig mellom supermaktene». Men er den opprørte situasjonen vi har i dag (med over 150 kriger etter 2. verdenskrig) virkelig fred? Jesus sa at *hans* fred ikke er den «som verden gir» (Joh. 14:27). Derfor måtte Gud forklare hva *virkelig* verdensomspennende fred er for noe.

I EXPO-utstillingens positive og optimistiske verden ville denne paviljongen utvilsomt ha vært en av de mest populære. På den annen side ville Satans rike med sin hule falskhet ha slått an en falsk tone. Men disse to rikene var ikke der. Satan foretrekker å holde seg skjult, og det er ennå ikke tiden for at Jesus Kristus skal vise hva han kan gjøre.

Men EXPO var uansett en storartet utstilling. Canadas statsminister Brian Mulhoney kalte den «en lykkelig og historisk feiring», og det hadde han rett i. Den gjorde deg oppmuntret og positiv til sinns. Den fikk deg til å forstå hvor uvesentlige og overdrevene uenighetene og forskjellene mellom landene virkelig

(Fortsettes side 22)

har utviklet midlene til å ødelegge oss selv. Målet for Satans rike er å sørge for at vi benytter dem.

Et besøk på en slik utstilling ville være en deprimerende opplevelse som åpnet øynene våre. Mismodige ville vi gå tankefulle mot Guds rikes utstilling.

Ikke av denne verden

Dette riket er også i stor grad blitt misforstått. Jesus sa at det var et rike som «ikke var av denne verden» (Joh. 18:36). Mange har lurt på hva han mente med det. Mente han at vi først kommer dit når vi kommer til himmelen? Eller prøver han å opprette det i hjertene våre? Sannsynligvis ville «kristendommens» kirker, sekter, samfunn og kultur gjerne ha hjulpet til med å organisere denne utstillingen. Resultatet ville bli total forvirring. De fleste av dem kan ikke bli enige om hva Guds rike er — og når de blir enige seg imellom, så tar de feil.

Jesus vet hva han mente. Hans rike er virkelig, og det er forutbestemt til å bli fremtidens *eneste*

Lær barna sannheten om reklame

av Graemme J. Marshall

Nordamerikanske barn ser opptil 20 000 reklameinnslag på fjernsyn. Ikke å undres over at de forteller oss hva de vil spise, ha på seg eller leke med.

Det er lørdags morgen, og halvparten av alle barn i Vesten gjør det samme som de fleste andre lørdagsmorgener — ser på TV.

Denne vårt århundres elektroniske barnevakt lar i mange land de små barna bli utsatt for smarte reklameopplegg.

Så overtar de søte små salgsarbeidet ved å mase på far og mor om å kjøpe, kjøpe, kjøpe! Markedsførerne prøver naturligvis å finne veien til pappas lommebok gjennom ungenes sinn.

I det øyeblikk barna begynner å se på fjernsyn med reklameinnslag, blir de fort programmert til et liv med aktivt forbruk. Barnerettet reklame oppmuntrer dem ikke bare til å kjøpe, men kan også lede barna inn i en potensiell konflikt med foreldrenes verdinormer.

Noen foreldre tar opp spørsmålet om reklamemakerne burde få lov til å rette sitt skyts mot mindreårige. De ønsker at barna deres skal lære å gjennomskue salgsteknikk, bli mindre påvirket av reklamemetoder og flinkere til å treffe fornuftige avgjørelser som forbrukere.

Men mange lar rett og slett barna sine få lov til å treffe viktige og kostbare avgjørelser om innkjøp — av varer som klær og sko — i stadig yngre alder.

Reklamens virkning

Vi trenger å forstå hva reklame er, og hvordan vi skal forstå den. Reklame er en vitenskap som hovedsakelig er beregnet på å angripe folks svake punkter. I beste fall får barna presentert et ufullstendig bilde av det virkelige liv.

Vær på vakt i november og desember! Da kommer halvparten av hele årets leketøysreklame. Småbarn liker å se

friske farger og glade fjes sammen med leker, selv om disse lekene er uheldige eller for dyre.

Hvorfor sendes barneprogrammene lørdag morgen? Fordi de gir størst profitt for programskaperne. Lørdag morgen er beste sendetid for barneprogram, siden barna er den eneste seergruppe som interesserer

seg for TV-skjermen på den tiden av døgnet.

Vi skal ikke glemme at informativ, fantasifull, smakfull og engasjerende reklame kan være nyttig. Men det er *galt* å manipulere med småbarns sårbare sinn gjennom reklame, for å få dem til å godta simple verdier!

Reklamen når barna også på andre måter enn via fjernsynsskjermen. Se bare på alle annonsesidene i et vanlig tegneseriehefte. Eller les det som står utenpå boksene med barnemat eller innpakningen til sjokolade og godter.

Hvorfor dårlig reklame er uheldig

- Ved å fremheve et liv som er basert på å «få ting» og oppnå øyeblikkelig tilfredsstillelse, uthules de sanne verdier som ligger i utadvendt initiativ og omsorg, disiplin og ansvarsfølelse.
- Den forblinder sinnet. Hvis vi godtar rutinemessig bruk av ulogiske argumenter, tillater vi en sterk, falsk makt å undergrave det alle trenger

av fornuftig, kritisk og rasjonell tankegang.

- Den oppmuntrer til egoisme. Denne stimuleringen av begjær etter «ting» oppmuntrer folk til å *ønske seg* mer — istedenfor å prøve å *være* mer slik skikkelige mennesker burde være.

- Den nedverdiger personlige forhold. Den seksuelle utnyttelsen av kvinner i reklamen bidrar til den økende svikt i de ekte og gode forhold mellom mann og kvinne. Å vise barn at «kjærlighet» avhenger av ting som deodoranter, såpe eller tannpasta, er gal informasjon og en grov forenkling av livets kompliserte holdninger mennesker imellom.

Hva du kan gjøre

1) Snakk med barna dine om reklamemetoder. Forklar hva annonsøren ønsker å oppnå med sitt budskap. Demonstrer hvordan musikken virker ved å skru ned lyden fullstendig. Vis hvordan spesiell belysning og nærbilder overdriver størrelsen. Dette er årsaken til at enkelte leketøy ikke er så blanke og store når man ser dem i virkeligheten.

2) Forklar dem litt om reklamepsykologi. Hvorfor lar man en lekker jente i badedrakt lene seg mot bilen som skal selges?

Hvorfor sitter en flott cowboy i jeans bak rattet i en «tøff» sportsvogn? Hvorfor later kjendiser som om den

maten de smaker på, er *så deilig*? Vis hvordan alle liker pene og smilende mennesker, moro, vennskap og spenning, og hvordan reklamefolkene bruker slike naturlige ønsker for å selge sine produkter. Gjør det klart at slike ønsker er helt naturlige, men at troen på at man får tilfredsstilt dem ved å kjøpe de averterte produktene, er gal.

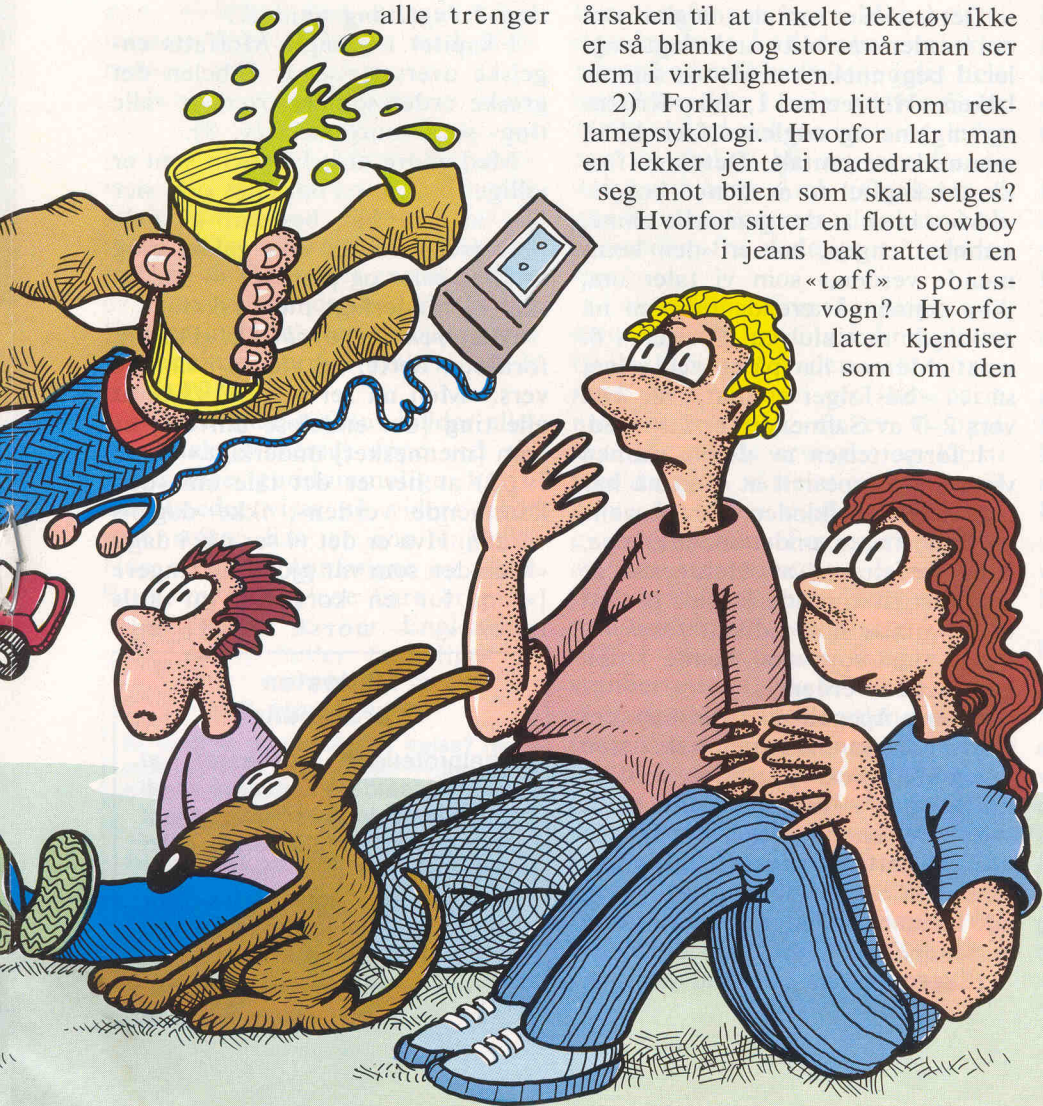
3) Vis dem hva ordene egentlig betyr. Barn har lett for å ta alt de ser bokstavelig og tro at et bestemt merke er «best», «størst» eller «søtest». Hjelp dem å gjennomskue slike påstander, og sørg for at de forstår de forbehold som blir tatt i den følgende teksten med små bokstaver, f.eks. «leveres umontert», «batterier ikke vedlagt» eller «noen deler selges særskilt». Påpek også at noen populære ord er så vage at de er nærmest meningsløse: «Hjelper til å hindre tannråte», «del av en næringsrik frokost», «iskrem med sjokoladesmak». Barna bør vite at slike ord som brukes i reklamen, ofte bare forteller en del av sannheten, og delvis leder en til å trekke feilaktige slutninger.

4) Tenk høyt når du kommenterer reklame du er dypt uenig i, og forklar hvorfor du reagerer slik. Litt større barn kan ikke fordra «prekener», og ved å tenke høyt kan du få frem din mening uten å henvende deg til en bestemt person. Vær ikke redd for å gjenta deg selv. Mye av reklamen er basert nettopp på «gjentagelsens makt».

5) Lær dem å finne kilder til nøytral informasjon. Noe av reklamen er svært informativ. Lær barna hvordan de kan gjenkjenne slik nyttig reklame. Vis dem hvor verdifullt det kan være å lese forbrukermagasiner, markedsundersøkelser og sammenligning av spesielle produkter. De kan også få nyttige opplysninger på grunnlag av venners og kjentes erfaringer.

6) Stå fast imot reklamepresset når du går i butikker med barna. Vær ikke redd for å si bestemt nei *før* dere går. Tenk på hva som er best for barna — og for ditt eget budsjett. Du behøver ikke å ha en stadig kamp

(Fortsettes side 26)

Mysteriet Guds rike

(Fortsatt fra side 10)

eder selv for alle de onde gjerninger som I har gjort. Og I skal kjenne at jeg er Herren, når jeg gjør således med eder, for mitt navns skyld og ikke etter eders onde ferd og eders skamløse gjerninger, Israels hus, sier Herren, Israels Gud». (Esek. 20:43–44).

Etter denne angeren og omvendelsen, se igjen hva som så skjer, i Esekiel 37:14: «Og jeg vil gi min Ånd i eder, og I skal bli levende, og jeg vil bosette eder i eders land, og I skal kjenne at jeg, Herren, har sagt det, og at jeg også vil gjøre det, sier Herren.»

I den store hvite trones dom vil de få vite at Frelseren Kristus var kommet og hadde dødd for dem. Og når de så angrer, skal de motta Den Hellige Ånd, og med den frelse og evig liv.

Alle som har levd uten tidligere å være dømt, ikke bare Israel, men alle folk, vil bli oppreist til dødelig, fysisk liv, slik de var i sitt første liv inntil de døde. De som er i denne dommen, er alle dødelige. Så vil de stå til regnskap og bli dømt. Om denne store hvite trones dom sa Jesus: «Ninives menn skal stå opp på dommens dag sammen med denne slekt og fordømme den; for de omvendte seg ved Jonas forkynnelser, og se, her er mere enn Jona. Dronningen fra Syden skal stå opp på dommens dag sammen med denne slekt og fordømme den; for hun kom fra jordens ytterste ende for å høre Salomos visdom, og se, her er mer enn Salomo» (Matt. 12:41–42; også Luk. 11:31–32). Også: «Jeg sier eder at det skal gå Sodoma tåleligere på hin dag enn den byen... Dog, det skal gå Tyrus og Sidon tåleligere i dommen enn eder» (Luk. 10:12, 14). Hver enkelt vil bli straffet. De som har syndet lite, vil bli slått med færre slag, mens de som har syndet stort, enda de kjente Guds vilje, vil få mange slag (Luk. 12:47–48).

Men syndens straff er DØDEN i den siste endelige dom. Siden alle har syndet, vil alle bli kjent skyldige og dømt. Men så vil de få vite at Jesus Kristus har sonet straffen for dem i deres sted. Og hvis de vender om og viser det i handling, vil de på den tid få

anledning til å velge LIVET og bli udødelige.

For en nådig Gud vår Skaper er! Hans nåde er like stor mot oss som himmelen er høy over jorden. Og han er i stand til å fjerne våre misgjerninger så langt fra oss som øst er fra vest (Sal. 103:12).

Men det er mer! Mye mer!

Menneskets ufattelige mulighet avslørt

I Hebreerne leser vi: «For det var ikke under engler han [Gud] la den kommende verden, som vi taler om» (Hebr. 2:5). Sammenhengens tema her er «den kommende verden».

Det finnes bare én jord, men Bibelen taler om tre verdener, tidsaldre eller sivilisasjoner på jorden: «den verden som da var» (før syndfloden, fra Adam til Noa) — «den nærværende onde verden» (fra syndfloden til Kristi gjenkomst en gang i fremtiden), og «den kommende verden» (som vil begynne når Kristus vender tilbake og oppretter Guds rike).

Dette verset omtaler engler som om verden var blitt underlagt engler. I begynnelsen av denne samme boken, Hebreerne 1, blir Kristus og englene og englenes forhold til menneskene omtalt. Dette er forklart i kapitel to av denne boken.

Men husk at det generelle emne, sammenhengen, her er «den kommende verden,» som vi taler om, ikke denne nåværende tid som nå raskt går mot slutten! Fortsett i 6. vers: «Men en har på et sted vitnet så...» Så følger et sitat hvor *kun* vers 2–7 av Salmene 8 er tatt med.

I fortsettelsen av denne salmen viste David spesielt at Gud nå har lagt selve jordkloden med havene og atmosfæren under menneskene. Men forfatteren av Hebreerne er inspirert til å utvide Davids profeti til å omfatte noe radikalt *forskjellig* — noe som skal hende i den kommende verden!

Denne åpenbarte kunnskap om Guds hensikt med menneskeheten — menneskets ufattelig veldige mulighet — får det rent til å svimle for en. Vitenskapen vet ikke noe om dette — ingen religion forteller om det, såvidt jeg vet — og alle former for høyere undervisning er sannelig helt uvitende om det.

Likevel er det hva Gud sier han

har forberedt for dem som elsker ham (1. Kor. 2:9–10).

Jeg har tidligere nevnt at Gud åpenbarte den nødvendige kunnskap til våre første forfedre, men *de trodde ikke på det han sa!* Om trent 4000 år senere kom så Jesus Kristus, den annen Adam, til jorden med et budskap direkte fra Gud Fader i himmelen og åpenbarte den samme nødvendige kunnskap. Men bare en håndfull, 120, trodde på det han sa, skjønt mange forega å «tro på ham» (som i Joh. 8:30–31, 37–38, 40, 45–46).

Selv i dag tror ikke vitenskapen, religionene og pedagogene på DET HAN SA.

La oss nå se hva som blir sagt i dette avsnittet i Hebreerne, hvor vi begynner der Hebreerne stopper å sitere fra Salmene 8: «Alle ting la du under hans føtter. For idet han [Gud] underla ham [mennesket] alle ting, unntok han [Gud] INTET som ikke er ham underlagt» (Hebr. 2:8).

Er det mulig at Gud virkelig kunne mene hva han sa om «alle ting»? *Ingenting unntatt?*

I kapittel 1 gjengir Moffatts engelske oversettelse av Bibelen det greske ordet som er oversatt «alle ting» som «universet» (v. 8).

Med andre ord: For dem som er villige til å tro på det Gud sier, sier han at han har bestemt at hele universet med alle dets galakser og utallige soler og planeter — *alt* — skal bli underlagt mennesket.

Men *vent et øyeblikk!* Før du forkaster dette, les videre i samme vers: «Men nå ser vi *ennå ikke* at alle ting [det endeløse univers] er ham [mennesket] underlagt.» Husk (v. 5) at her er det tale om «den kommende verden», ikke dagens verden. Hva er det vi ser nå, i dag? «Men den som var gjort lite ringere [som for en kort tid var stilt lavere] — norsk 1978] enn

Midtøsten i profetiene

Bibelprofetiene åpenbarer at denne tidsalders sluttkrise vil bli satt igang fordi en supermakt intervensjoner i Midtøsten. Vårt gratis hefte, som nettopp er kommet på norsk, forklarer hvilken supermakt det er som vil gi støtet til denne krisen!

Jesus, ham ser vi, fordi han led døden, kronet med herlighet og ære.» Bortsett fra Kristus er mennesket ennå ikke «kronet med herlighet og ære».

Men se hvordan Kristus allerede er kronet med herlighet og ære. Fortsett: «For det sømmet seg for ham for hvis skyld alle ting [hele universet] er til, og ved hvem alle ting er til, da han førte mange barn til herlighet, gjennom lidelser å fullende deres frelses høvding... derfor skammer han [Kristus] seg ikke ved å kalle dem brødre» (v. 10–11).

Med andre ord, kristne som har Guds Ånd, er medarvinger med Kristus og vil arve alt som Kristus allerede har arvet. Han er nå i herlighet! Han har allerede arvet hele universet. Han opprettholder det ved sin makt. Hvis et menneske har vendt om og har Guds Hellige Ånd (Rom. 8:9) er det nå bare ARVING — det har ennå ikke mottatt arven.

Se nå hvordan Kristus allerede er blitt kronet med herlighet og ære, hvordan han allerede har mottatt arven. Begynn med Hebrerne 1:

«Nå, da de siste tider er kommet, har han [Gud] talt til oss gjennom Sønnen. Ham har Gud innsatt som arving over alle ting [hele universet], for ved ham skapte han verden. Han er en utstråling av Guds herlighet og bildet av hans vesen, og han bærer alt [holder hele universet oppe] ved sitt mektige ord» (Hebr. 1:2–3; norsk 1978).

Den levende Kristus holder allerede hele universet oppe ved sin grenseløse guddommelige kraft. Skriftstedet viser så videre hvor mye større han er enn englene. Han er Guds unnfangne og fødte Sønn, mens englene bare er individuelt skapte vesener. Englene er nå tjenende ånder (usynlige for

oss) som ser til oss. Nå har vi lavere status enn englene, men vi er arvinger til frelsen, som vi vil motta når vi som Kristus blir Guds fødte sønner (Hebr. 1:4–14).

Det ytre rom — planeter som nå er døde

Kombiner dette med det som åpnebaret i Romerne 8.

Her blir Kristus omtalt som Guds Sønn: «... for at han skulle være den førstefødte blant mange brødre» (v. 29). De mennesker som har Guds Hellige Ånd, er Guds arvinger og Kristi medarvinger. Kristus er det eneste menneske som allerede er født som Guds Sønn ved en oppstandelse fra de døde (Rom. 1:4). Han er den FØRSTE av menneskefamilien som er født inn i Guds familie — Guds rike. Han er foregangsmannen som har gått foran oss. Vi skal følge ham ved de rettferdiges oppstandelse når Kristus kommer tilbake til jorden i all makt og herlighet.

Romerne 8:9 forteller at om Guds Hellige Ånd bor i oss, er vi hans unnfangne barn. Men hvis vi ikke har hans Ånd, da hører vi ikke ham til og er ikke kristne i det hele tatt. Men vers 11 sier at hvis Guds Hellige Ånd vokser i oss og leder oss, da skal vi bli oppreist fra de døde ved hans Ånd. (Og lever vi når Kristus kommer, da skal vi bli forvandlet fra dødelige til udødelige.)

Les videre: «For så mange som drives [ledes] av Guds Ånd, de er Guds barn... Ånden selv vitner med vår ånd at vi er Guds barn; men er vi barn, da er vi også arvinger, Guds arvinger og Kristi medarvinger, såfremt vi lider med ham, for at vi også skal herliggjøres med ham. For jeg holder for at den nærværende tids lidelser ikke er å akte mot den herlighet som skal åpenbares på oss.

For skapningen lengter og stunder etter Guds barns åpenbarelse; skapningen [alle solene, planetene, stjernene, månene] ble jo lagt under forgjengelighet — ikke godvillig, men etter hans vilje som la den derunder — i håp om at også skapningen skal bli frigjort fra forgjengelighetens trelldom til Guds barns herlighets frihet. For vi vet at hele skapningen [stjerner, soler og måner som nå er forgjengelige

og i forfall] tilsammen sukker og er tilsammen i smerte inntil nå; ja, ikke bare det, men også vi [vi Åndsunnfangne mennesker] som dog har Åndens førstegrøde [de få som nå er kalt til frelse — «førstegrøden»], også vi sukker med oss selv, idet vi stunder etter vårt barnekår [vår fødsel]» (Rom. 8:14, 16–23).

Hvilken forbløffende åpenbaring av kunnskap!

Noe mer forbløffende, ærefryktinngytende og opplysende kunne vel ikke skrives!

Det er så ufattelig avslørende at man ikke helt får tak i det ved en rask gjennomlesing.

Jeg siterte først fra Romerne 8:29, der det heter at Jesus var den førstefødte av mange brødre.

I Hebreerne 1 ser vi at Kristus, det første menneske som ble født ved en oppstandelse fra de døde, nå er blitt herliggjort og opprettholder hele universet. Han er vår foregangsmann som har gått foran. Når han kommer tilbake til jorden i makt og herlighet, skal de som er blitt omvendt og har mottatt Guds Hellige Ånd, bli født inn i Guds-familien ved en oppstandelse. Og så blir hele universet underlagt DEM!

Så, Romerne 8, hvis vi har Guds Hellige Ånd og ledes av den, da skal vi opphøyes til et åndelig vesen og bli udødelige i Guds-familien, slik Kristus ble det i år 31 e.Kr. da han stod opp fra de døde.

Igen fra i vers 19: «For skapningen lengter og stunder etter Guds barns åpenbarelse.» Dette skal hende etter tiden for oppstandelsen, når de som er mennesker virkelig blir Guds barn — ved en oppstandelse eller øyeblikkelig forvandling fra dødelig kjøtt til åndelig udødelighet.

Forfløffende? — Hele universet skal bli fornyet

Vær snill å forstå dette: *Hvorfor* skulle hele universet — skaperverket — lengte og stunde etter at alle disse Guds barn skal vise seg og bli født inn i Familien Gud? De følgende versene skildrer et univers fylt av planeter i forfall og forgjengelighet — og likevel er universet nå underlagt denne døde tilstand i

Alt om vanndåp

Er vanndåp avgjørende for frelse? Hva med «røveren på korset» — ble han frelst uten dåp?

Hvilken form for dåp er den rette — stenke, helle eller senke ned i vann? Bør spebarn og mindreårige bli døpt?

Disse og lignende spørsmål blir besvart i vårt gratis hefte **Alt om vanndåp**, som nettopp er kommet ut på norsk.

håp! «I håp om at også skapningen [universet som nå ikke er i stand til å opprettholde liv] skal bli frigjort fra forgjengelighetens [eng. overs.: forfallets] trellldom til Guds barns herlighets frihet (v. 21).»

Hvordan kom alle planetene under forfallets trellldom? Gud kan da ikke ha skapt dem slik!

Forfall innebærer en tilstand eller situasjon som er oppstått gjennom degenerasjon og oppløsning fra en tidligere perfekt tilstand. Gud skapte imidlertid disse planetene i en *uforfallen* tilstand.

Men noe *forårsaket* dette forfallet.

Hva kunne ha bevirket all denne «forgjengelighetens trellldom»?

Det kan ikke være den tilstand som Gud skapte dem i! Alt vi kan lese i Guds åpenbarte Ord om Guds skaperverk, viser at det var fullkomment. Jorden ble fra først av skapt som et fullkomment skaperverk i strålende skjønnhet.

Vi ser at engler bodde på jorden før mennesket ble skapt. Engler, som var fullkomne fra de ble skapt til det ble funnet urett eller lovløshet i dem, forårsaket at hele jordens overflate ble bragt i en tilstand av forfall, forvirring og tomhet, slik vi viste i kapittel 2.

Kunne hele universet med sine myriader av andre planeter ha vært skapt for at det til slutt skulle opprettholde liv? Vi blir ikke direkte fortalt gjennom åpenbaring i Guds Ord om dette var hensikten, men det vi får vite, kaster mer lys over spørsmålet om hvorfor Gud skapte mennesket!

Les videre i Romerne 8:22: «Vi vet at alt som er skapt [universet], stønner og lider som i fødselsveer helt til denne dag» (norsk 1978). Legg merke til at skapningen sammenlignes med en mor som skal til å føde sitt barn. Skapningen blir beskrevet som at den stønner i fødselsveer i håp (v. 20–21) mens den venter på at Guds barn skal bli født ved en oppstandelse til udødelighet. Det er som om skapningen [universet] er moren og Gud er faren.

I alle fall er hele poenget i dette avsnittet at når vi (omvendte mennesker) er født av Gud, idet vi vil ha Guds ære og makt, da skal vi gjøre som Gud gjorde da denne jorden var «øde og tom», *tohu* og

bohu på hebraisk (1. Mos. 1:2). Kristus, som gjorde «jordens skikkelse ny igjen» (Sal. 104:30), fornyet det som var blitt ødelagt ved de syndige englenes opprør.

Det disse vidunderlige skriftstedene innebærer og antyder, går langt utover det som blir direkte åpenbaret.

Dette avsnittet indikerer nøyaktig det alle astronomer og forskningsresultater indikerer, nemlig at solene er ildkuler som gir fra seg lys og varme, mens planetene, bortsett fra vår jord, er i en tilstand av død, forfall og forgjengelighet. Men ikke for alltid. De venter på at omvendte mennesker blir født som Guds barn, født inn i selve Guds guddommelige familie, og danner Guds rike.

Jesu evangelium handlet om Guds rike. Det jeg viser her, er at Kristi evangelium om riket faktisk omfatter all den kunnskap som her blir åpenbaret — endog hele universet skal vi herske over, vi som med Gud Fader og Jesus Kristus skal bli Guds rike.

Gud er først og fremst Skaperen, men han er også Hersker. Og han er Læreren som åpenbarer kunnskap som ligger bortenfor og utenfor menneskesinnets egen fatteevne.

Sett sammen alle de skriftsteder jeg har brukt i dette kapitlet, så vil du begynne å fatte menneskets utrolige potensial. Vårt potensial er å bli født inn i Familien Gud og motta total makt! Vi skal herske over hele universet!

Hva skal vi så gjøre? Disse skriftstedene indikerer at vi skal gi liv til milliarder på milliarder av døde planeter, slik denne vår jord ble gitt liv. Vi skal skape, slik Gud viser og lærer oss. Vi skal herske i all evighet! Åpenbaringen 21 og 22 viser at det da ikke vil være noen smerte, lidelse eller ondskap, fordi vi skal ha lært å velge Guds gode vei. Det vil bli et evig liv med resultater, hvor vi stadig ser fremover i frydefull forventning mot nye kreative prosjekter, og samtidig tilbake med tilfredshet og glede på det vi allerede vil ha oppnådd.

Vi vil aldri bli trette og slitne, men alltid fulle av liv, av frydefull energi og vitalitet, av overstrømmende livfullhet og styrke og makt!

Jorden skal bli UNIVERSETS hovedkvarter

Til slutt vil endog Gud Fader selv komme til denne jorden. Hans trone over hele universet vil bli reist på denne jord.

Legg merke til at 1. Korinter 15 først beskriver de forskjellige oppstandelsene. Så står det i vers 24: «Deretter kommer enden, når han overgir riket til Gud og Faderen, etter at han har tilintetgjort all makt og all myndighet og velde.»

Åpenbaringen 21:3: «Og jeg hørte en høy røst fra tronen si: Se, Guds bolig er hos menneskene, og han skal bo hos dem; og de skal være hans folk, og Gud selv skal være hos dem og være deres Gud.»

Videre i Åpenbaringen 22:3: «Og ingen forbannelse skal være mere, og Guds og Lammets trone skal være i den, og hans tjenere skal tjene ham.»

Når det tales om Gud og Lammet, representerer Lammet Kristus, mens Gud er Faren.

Endelig skal enheten være fullstendig. Både Gud Fader og Sønnen Jesus Kristus i oss, og vi forenet med dem som en stor, høyeste Gudsfamilie.

Hvor herlig, mer enn ord kan forklare, er ikke Guds ære og hans vidunderlige hensikt med oss, som allerede er i utvikling. Priset, lovet og æret være Gud og Jesus Kristus i all evighet.

Når Guds store 7000-årige mesterplan endelig er fullført og tidenes store myterium endelig er åpenbaret, og med gjenskapelsen av hele det veldige universet og evigheten foran oss, kommer vi endelig til
BEGYNNELSEN. □

Sannheten om JULEN

Julen — en gledens høytid? Ikke om du kjenner fakta. Millioner verden over følger de merkelige skikkene som er forbundet med julen, men svært få vet hvorfor, eller hva symbolene egentlig står for. Hvor mye vet du om opprinnelsen til juletreet — julenissen (jultomten) — om mistelteinen — eller hvorfor man gir hverandre gaver? Vårt gratis hefte **Sannheten om julen** gir de overraskende svarene.

Åpenbaringens fire ryttere

Følgende artikkel er fra manuskriptet til et program med David Hulme nylig.

Apenbaringens fire ryttere er en av Bibelens største gåter. For nesten 1900 år siden beskrev Johannes for første gang detaljene om rittet til de fire uhyggelige rytterne. Leg og lærd har helt siden den gang undret seg over hva de står for.

Mange ideer er blitt anført. Men det er først i vår moderne tid at vi fullt ut har forstått betydningen av disse rytterne.

Men før vi slår opp i Åpenbaringen, bør vi kaste et granskende blikk på forholdene i denne verden for å få bakgrunnen.

Vi lever i en bevæpnet leir. Denne planeten har nok kjernevåpen til å ødelegge menneskeheten mer enn 50 ganger.

I dag er våpen stor forretning. Våpenselgere reiser verden over med sine varer og selger ofte til fattige land som ikke har råd til engang å brødfø sitt eget folk. Vi snakker om å bevare freden gjennom terrorbalansen. Supermaktene holder hverandre i sjakk ved å ha våpenbalanse. Men kriger blir ført til tross for denne såkalte «balansen».

Hvorfor gjør vi dette mot oss selv?

Som vi har sagt så mange ganger på dette programmet, forutså Gud vårt nåværende dilemma og talte

til oss gjennom Jesus Kristus. For 2000 år siden advarte Jesus oss om at vi kom til å utvikle potensialet til å ødelegge oss selv. Han forutså hva som ville skje. I Matteus 24:21–22 kan vi lese:

«For da skal det bli trengsler så

Åpenbaringsboken og Åpenbaringens fire ryttere.

I Åpenbaringsboken fikk Johannes, den siste av de 12 apostlene, informasjon om endetiden. Han ble bedt om å dele den med dem som kom til å leve på den tiden, nemlig

store som det aldri har vært fra verdens begynnelse til i dag, og som det heller aldri mer vil bli. Om den tiden ikke ble forkortet, ville ikke noe menneske bli frelst [overlevelse] . . . »

Våpnene på Jesu tid var romerske kortsverd, spyd og beleiringsvogner. De var effektive, men knapt i stand til å ødelegge alt liv. Dette bringer meg tilbake til

deg og meg. Det er privilegert informasjon, for det har ikke vært mulig å forstå denne boken før i våre dager.

La oss slå opp i den berømte delen som spesielt viser hva som vil skje i vår tid, og hva som holder på å skje. Det begynner i Åpenbaringen 6:2:

«Då . . . så jeg en hvit hest, og han som satt på den, hadde en bue.

Det ble gitt ham en seierskrans, og med seier drog han ut for å seire.

Da... kom [det] frem en annen hest, som var flammende rød. Han som satt på den, fikk makt til å ta freden bort fra jorden, så folk skulle slakte hverandre ned; og det ble gitt ham et stort sverd.

Da... så jeg en svart hest, og han som satt på den, hadde en vekt i hånden...

Da... så jeg en gulbek hest... De fikk makt over fjerdedelen av jorden, så de kunne drepe med sverd, hungersnød og pest, og ved hjelp av jordens villdyr.»

Det høres alt så veldig rart ut, ikke sant? Men husk at denne boken er en bok til åpenbaring, ikke tilsløring, og at Bibelen tyder sine egne symboler.

Jesus gav denne profetien til Johannes. Det burde derfor ikke komme overraskende at Jesus også gav oss nøkkelen til å forstå disse fire rytterne. Dette kan vi lese om vi Matteus 24:3: «Da han satt på Oljeberget, og disiplene var alene med ham, spurte de: Si oss: Når skal dette skjer, og hva er tegnet på ditt komme og verdens ende?»

Jesu svar på dette spørsmålet er også nøkkelen til å forstå Åpenbaringens fire ryttere. Både Åpenbaringen 6 og Matteus 24 refererer til slutten på menneskenes tidsalder, før Jesus Kristus kommer igjen og oppretter Gud rike på jorden. Når man setter begge skriftstedene sammen, begynner man å se hva symbolene står for.

Kristi svar vedrørende disse tegnene før han kommer igjen, begynner i vers 4: «Jesus tok til orde

og sa: Pass på at ikke noen fører dere vill!»

Han fortsetter i neste vers med å advare mot religiøst bedrag, idet han viser at noen ville påstå at de representerer Kristus, men ville derved føre folket vill. I vers 5: «For mange skal komme i mitt navn og si [at] jeg er Messias. Og de skal vilde mange.»

Rytterne i Åpenbaringen 6 innevarsler ikke noe godt. Denne første rytteren synes å representere Kristus, men han er en bedrager. Han representerer falsk religion, kledd i hvitt, er full av feil og forførelse, og han sprer åndelig forvirring.

Denne hvite hesten i Åpenbaringen 6 representerer ikke Kristus, men falsk religion, det første tegnet Kristus sa ville gå forut for hans gjenkomst.

Menneskene har tatt til seg Kristi navn i forbindelse med sine aktiviteter og har brukt religionen for å dekket over sine gale handlinger. Kristus advarte om at falsk religion igjen vil spille en rolle i menneskenes nesten-ødeleggelse som snart vil komme.

Dernest kan vi lese følgende i denne parallellen til Åpenbaringen 6, nærmere bestemt i Matteus 24: 6-7: «Dere skal høre om kriger, og det skal gå rykter om krig. Se da til at dere ikke lar dere skremme! For dette må skje, men ennå er ikke enden kommet.»

Se hvordan dette svarer til den neste rytteren i Åpenbaringen 6.

«Og det kom frem en annen hest, som var flammende rød. Han som satt på den, fikk makt til å ta freden bort fra jorden, så folk skulle slakte hverandre ned; og det

ble gitt ham et stort sverd.»

Krig har spilt en avgjørende rolle i dette århundre, to verdenskriger, og 140 mindre kriger siden 2. verdenskrig. Enda en verdenskrig vil true menneskeheten.

La oss nå se på det neste tegnet, i Matteus 24:7:

«... og det skal være hungersnød og jordskjelv mange steder.»

Se dette i sammenheng med Åpenbaringen 6:5-6: «Da Lammet brøt det tredje segl, hørte jeg det tredje vesen si: Kom! Da så jeg en svart hest, og han som satt på den, hadde en vekt i hånden.

Og jeg hørte likesom en røst inne blant de fire vesener: En liter hvete for en daglønn! Tre liter bygg for en daglønn! Men oljen og vinen må du ikke skade.»

Den svarte hesten står for hungersnød og jordskjelv. Millioner dør allerede av sult og sykdom som resultat av naturkatastrofer, til tross for hjelpeaksjoner. Og det kommer til å bli verre. Til slutt forenes disse hestene som står for falsk religion, krig, hungersnød og sykdom, i den fryktelige fjerde hesten — den gulbleke hesten som står for sykdomsepidemier — selve døden. Åpenbaringen 6:8: «Da så jeg en gulblek hest. Rytterens navn var Døden, og dødsriket var i hans følge. De fikk makt over fjerdedelen av jorden, så de kunne drepe

(Fortsettes side 22)

EN VERDEN I FANGENSKAP

Vi lever i en verden med imponerende fremskritt, men paradoksalt nok også med skremmende onder. HVORFOR? Fordi verden holdes fangen — og elsker sitt fangenskap. Men utfrielse fra bedrag, misnøye, lidelse og død nærmer seg nå med raske skritt. Verdensfred, lykke og glede er like rundt hjørnet. Nå blir sannheten presentert i et forbløffende hefte med titelen **En verden i fangenskap**. Du får et gratis eksemplar om du sender inn kortet i dette nummeret eller skriver til vår adresse nærmest deg.

Ja, nå kan du forstå Bibelen!

Problemer med å forstå Bibelen? **Ambassador College Bibelkorrespondansekurs**, som nå er ført frem til leksjon 12, kan hjelpe deg til virkelig å fatte Bibelen. Over en million har allerede meldt seg på dette enestående kurset. Du vil lære hva hensikten med livet er, hva bibelprofetiene sier om dagens verdensbegivenheter, om Guds vei til sann lykke. Disse og flere fundamentale emner er forklart i detalj skritt for skritt. Du vil finne hver leksjon svært givende, og periodevis prøver vil hjelpe deg å måle din fremgang. Ingen kursavgift eller andre forpliktelser. Hvorfor ikke melde deg på i dag?

KILDER, BILLEDmaterieLL: Side 3: L. Greg Smith — PT. Side 5: Gene Høgberg — PT. Side 7: Culver Pictures. Side 12-13: Fotos: John Borax — PT. Side 14-15: Monte Wolverton — PT. Side 19: Warren Watson — PT. Side 23: Norman Merritt. Side 27, øverst til venstre: PT-diagram: L. Greg Smith; Neders til høyre: Campbell — Sygma. Side 28, øverst til venstre: L. Greg Smith — PT; Kilde: American Cancer Society; øverst til høyre: Milner — Sygma; Neders til høyre: Ken Tunell — PT. Baksiden fra toppen: Culver Pictures; John Borax — PT; Monte Wolverton.

For ikke så lenge siden trykket vi en artikkel i vår engelske utgave, som omtalte Norge, Sverige, Danmark, Finland og Island som de *skandinaviske land*.

Noen europeiske lesere reagerte øyeblikkelig. Visste vi ikke at disse fem landene utgjorde Norden? Og visste vi ikke at Skandinavia var begrenset til Norge, Sverige og Danmark?

Det fikk oss til å tenke. Vi slo derfor opp i flere oppslagsverk.

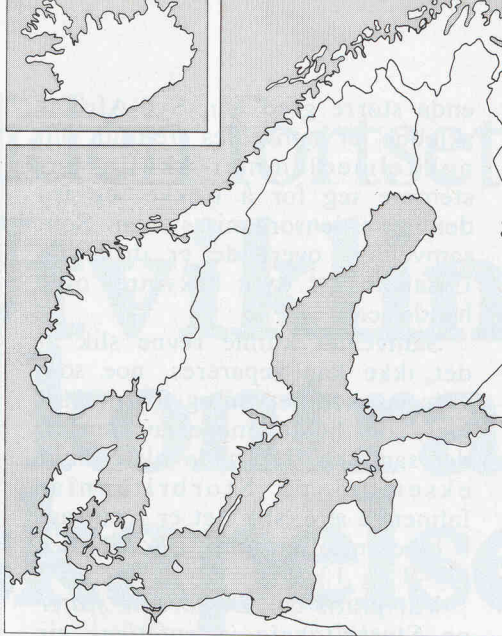
Spesielt var det utbytterikt å sjekke *Time-Life*-serien «Library of Nations» fra 1985. Under overskriften «En union av folk» skrev forfatterne: «Plinius den eldre gir den første kjente omtale av Skandinavia. Bortsett fra å antyde at området lå nordvest i Europa, definerte han ikke området klart, og nå 2000 år senere, er det fortsatt forvirring og uenighet om den riktige definisjonen» (side 17, våre uthevelser).

Det er nå tre hovedretninger i diskusjonen om hva Skandinavia omfatter. *Library of Nations* fortsetter: «Enkelte geografer hevder at det kun utgjøres av den enorme fjellhalvøya som deles av Norge og Sverige. Tradisjonister ser det gjerne som en trio av tre gamle kongeriker — Danmark, Norge og Sverige — som en gang var forenet under en felles trone. I utlandet er det imidlertid mer vanlig at navnet brukes om Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige — fem land som er knyttet sammen av religiøse, historiske og geografiske bånd.

Individuelle geografiske syn

Geografiske og politiske uttrykk blir brukt på forskjellig måte, avhengig av en persons hjemland og hans naturlige syn på verden. Amerikanske kilder vil gjerne bruke Skandinavia som et samlebegrep for å knytte sammen alle de fem nordiske land. Europeerne gjør dette i mindre grad.

Folk som er fra eller bor i

Hva er egentlig Skandinavia?

Norge, Sverige og Danmark, begrenser omtrent alltid uttrykket Skandinavia til disse tre landene. Jo nærmere man kommer til det området det dreier seg om, jo mer spesifikt blir gjerne uttrykket. Hvordan utvikler disse forskjellige synene seg?

Hvis man blir født i Skandinavia, lærer man først navnet på sin egen kommune. Senere blir man klar over navnet på fylket. Deretter navnet på nærmeste større by. Så kommer landsdelen og landet. Deretter blir man klar over hva hele det europeiske kontinentet er — og til slutt verden.

Men langt viktigere enn forskjellige syn på geografi — eller navnet og omfanget av hjemlandet vårt — er likevel disse forskjellene i et åndelig perspektiv.

Jesus Kristus møtte en gang en

samaritansk kvinne. Kvinnen sa til Jesus: «Våre fedre tilbad på dette fjell [Gerisim-fjellet] og I sier at i Jerusalem er det sted hvor en skal tilbe» (Joh. 4:20). Her snakker den samaritanske kvinnen om noe som, etter hennes mening, var to religiøse tradisjoner — hver med sitt eget hellige fjell.

En åndelig lærdom i forskjeller

Jesu svar må ha sjokkert henne. Han sa: «Tro meg, kvinne! den time kommer da I hverken skal tilbe Faderen på dette fjell [Gerisim] eller i Jerusalem» (vers 21). Gud skal tilbes i ånd og sannhet. Lærdommen i geografi kom i annen rekke.

Tidligere hadde Kristus en interessant samtale med Nikodemus, en fariseer og jødisk leder, om forskjellige religiøse syn.

Jesus forbløffet Nikodemus da han sa til ham: «I må fødes på ny» (Joh. 3:7). Nikodemus visste at en ny fysisk fødsel var imot alle naturlover. Hans geografiske bakgrunn og opplæring begrenset hans forståelse.

Uttrykket «født på ny» trenger nærmere undersøkelser. Tenk over denne kommentaren om forskjellige meninger i Erik Gunnes' oversettelse av Det nye testamente. Han skriver: «*på ny*: det greske ord [*anóthen*] kan også bety: 'Fra oven', og Johannes spiller sannsynligvis bevisst på dette.» På samme måte skriver Gunnes om neste vers: «8. *vinden*: nytt ordspill tilsvarende det i vers 3: Ordet kan bety både 'vind' og 'ånd'.»

Vi må med andre ord både bli født *på ny* og *fra oven*. Begge betydningene er riktige. (Mange har misforstått uttrykket «født på ny». Vi har et hefte om dette. Skriv etter *Hva menes egentlig med «født på ny»?* Heftet er gratis.)

Vårt åndelige perspektiv er langt viktigere enn fysisk geografi. Men det er en lærdom her i det at både «Skandinavia» og det greske ordet *anóthen* har mer enn én betydning.

— John Ross Schröder

Vanskelige dilemma?

(Fortsatt fra side 5)

utenfra på vegne av ANC kunne muligens forflytte balansen,» tillegger Mike Hough, direktør ved Instituttet for strategiske studier ved Universitetet i Pretoria. ANC, som hovedsakelig er dominert av Xhosa-stammefolket, ville trenge full støtte fra hele kommunistverden bare for å undertrykke erkerivalene sine, zuluene, og de ville være langt mindre istand til å undertrykke de hvite.

Til slutt vil kaos, bodsutgytelser, hunger og sykdom uten tvil komme over dette landet og dermed oppfylle endetidsprofetier i Bibelen for denne plagede delen av kontinentet (Matt. 24:6-7).

Fare for monarkiet

Imidlertid, hva som står på spill i

enda større grad enn Syd-Afrikas skjebne, er samveldes fremtid, om nøkkelmedlemmer skulle bestemme seg for å trekke seg fra denne verdensorganisasjonen. Som samveldets overhode er dronning Elisabeth 2# dypt bekymret over hendelsene.

Samveldet kunne revne slik at det ikke kan repareres, noe som ville ha stor betydning for monarkiet, som holder meget av samveldet sammen. Det ville bli et nytt eksempel på Storbritannias falmende ære, slik det er forutsagt i bibelprofetier som f.eks Hosea 7:8-9 og 13:3.

Vår gratis bok *De forente stater og Storbritannia i profetiene* gir den hele og fulle historien om Storbritannias vei til ære og hennes fall fra verdens topposisjon. Skriv etter ditt eksemplar, om du ikke allerede har boken. □

EXPO 86

(Fortsatt fra side 13)

er. EXPO viste oss verden slik vi ønsker at dens skal være. Men den vil aldri bli slik så lenge Satans rike holder den i sitt usynlige grep.

Takk Gud for at det ikke vil vare for bestandig. Bibelen forteller oss om en tid når Guds rike ikke lenger

vil være «ikke av denne verden». Det vil bli opprettet i en innflytelsesrik stilling slik at kan komme til det og lære hvordan de kan oppnå virkelig, varig og meningsfull utvikling (Jes. 2:2-4).

Da, og først da, vil vi ha en verden som virkelig er i kontakt, og som ikke bare er i bevegelse — men som beveger seg mot et mål.

— John Halford

Fire ryttere

(Fortsatt fra side 20)

med sverd, hungersnød og pest, og ved hjelp av jordens villdyr.»

En fjerdedel av jordens befolkning vil bli berørt.

Når vi setter dette kapitlet ved siden av Jesu utsagn i Matteus 24 og lar Bibelen tyde sine egne symboler, kan vi se at disse rytterne representerer «begynnelsen på fødselsveene», tiden som fører til hans gjenkomst.

Vi må se dette i øynene, og så vite hvordan vi kan kvalifisere oss så vi kan unnsnippe.

I Lukas 21:36 kan vi lese: «Våk derfor til enhver tid og be at I må aktes verdige til å unnfly alle disse ting som skal skje, og bli bestående for Menneskets Sønn!» (1859-overs., noe modifisert).

Her er en advarsel om å være årvåken, å holde øye med verdensbegivenhetene og treffe rett valg. Dette

gratis hefte *Åpenbaringsboken endelig avdekket!* vil hjelpe dere på rett vei. Denne tidsalder hvor mennesket er under så mange forbannelser, er nesten over, og dere kan unnfly disse fryktelige tidene som ligger foran oss. Kristus lovet å beskytte dem som hører på det han sier. Dere trenger å vite hvordan.

Åpenbaringsboken endelig avdekket! vil hjelpe dere å forstå disse profetiene som ved første øyekast virker så uforståelige. □

Hvor ofte bør vi ta del i HERRENS NATTVERD?

Som så mange andre viktige punkter i den opprinnelige sanne lære, har Herrens nattverd falt ned i de feilaktige tradisjoners sump. Men Judas formaner oss om å «stride for den tro som én gang ble overgitt til de helige». Vårt gratis særtrykk «**Hvor ofte bør vi ta del i Herrens nattverd?**» viser sannheten om når og hvor ofte vi bør delta i «Herrens nattverd».

den ENKLE SANNHET Vår målsetning

Den Enkle Sannhet utgis i det offentlige interesse og tar for seg spørsmål av samfunnsmessig, familiemessig og miljømessig art. Dets artikler omhandler internasjonale nyheter, politikk, filosofi, religion og utdanning, spesielt der de har innflytelse på livets kvalitet. Bladet er upolitisk, og det blir ikke støttet av noe politisk parti eller noen pressgruppe.

Guds Verdensvide Menighet har enerett på utgivelsen av bladet. Formålet med *Den Enkle Sannhet* er å informere og undervise, idet det ønsker å sette verdensbegivenhetene inn i en korrekt sammenheng og skape en bevissthet om hvor alvorlige tider vi lever i. Det legges vekt på betydningen av de kristne moralverdier og hvilke sosiale virkninger det får at de i økende grad forkastes. Det gis imidlertid enkelte ganger plass til ulike oppfatninger, slik at leseren kan få en klarere forståelse av kontroversielle spørsmål.

Den Enkle Sannhet har ingen abonnementspris. Det blir helt og holdent finansiert ved frivillige bidrag fra lesere som er overbevist om bladets verdi og som ser det som viktig at det kan bli utgitt gratis til en stadig økende lezerskare. Dine bidrag er velkomne og mottas med takk.

I en verden med voksende problemer og kriser søker *Den Enkle Sannhet* å påpeke årsakene til de *dårlige* nyhetene, samt å gi løsninger på livets vanskeligheter, løsninger som kunne gi *godt nytt* og riktige resultater hvis de ble fulgt.

Det er også bladets målsetning å vurdere hva som kan skje om de riktige løsningene ikke blir fulgt. I overensstemmelse med dette forfekter vi den tro at i det øyeblikk menneskeheten ikke lenger er istand til å unngå den endelige katastrofe, kreves det en guddommelig plan for å frelse denne jord og etablere en ny orden hvor alt levende vil kunne glede seg over varig fred, lykke, trygghet og velstand.

Striden fortsetter

Utvikling

kontra

skapelse

av Paul Kroll

Det finnes bare ett endelig svar på spørsmålet: Hvordan oppstod livet?

Den 24. november 1859 utgav Charles Darwin sin bok *Om artenes opprinnelse*. Denne boken av den sky, selvutslettende britten klarte å sette verden på hodet.

Skapelse ble et gammeldags og foreldet ord. Den nye moderne ideen ble nå *utvikling*.

Selve ideen stammet selvfølgelig ikke fra Darwin. Men oppstyret

rundt boken stålsatte dem som støttet utviklingslæren.

Darwin-syndromet

For mange år siden oppsummerte den amerikanske populærvitenskapelige skribenten Ruth More trefende den eksplosive kraften i Darwins teori.

Hun skrev: «Da han begynte sin karriere, kunne doktrinen om en spesiell skapelse bare settes i tvil av kjettere. Da han avsluttet den, kunne man bare benekte sannheten

om utvikling dersom man la sin fornuft til side» (*Evolution*, New York: Time, Inc., 1964, side 10).

Denne revolusjonerende ideen — at alt levende var resultatet av en ukontrollert og gradvis utvikling — satte igang en krig mellom skapelses-tilhengere og forskere. Denne krigen raser fortsatt i dag, spesielt i USA.

Hvordan oppstod egentlig livet, inkludert menneskene? Skapte et Høyere Vesen universet og alt liv? Eller utviklet alt levende seg

ganske enkelt ifølge «naturens lover» uten noen guddommelig hjelp?

Er Gud død?

Dersom livet oppstod så å si på egen hånd, så er hele tanken om en Gud Skaper bare ballast i den teologiske bagasjen, en idé som flyter rundt i et hav av levende vesener som kan klare seg utmerket på egen hånd.

Utviklingslærens hovedmål er å utslette Gud fra det levendes land. Peter Bowler, som foreleser i historie og samfunnsfilosofi ved Queens University i Belfast, påpeker:

«Hele meningen med den moderne utviklingslæren har vært å fjerne behovet for en overnaturlig hensikt når man skal redegjøre for livets nåværende struktur», og den har «til hensikt å utelukke muligheten for en overnaturlig inngripen i verden» (*Evolution: The History of an Idea*, Berkeley, University of California Press, 1984, s. 5-6).

For en evolusjonist (tilhenger av utviklingslæren) er teorien selve grunnlaget for livssynet hans. Det er hans endelige og eneste forklaring på livets eksistens. Utviklingslæren er en slags katekisme. Den må leses opp, godtas og bli trodd av begynneren dersom han skal kunne bli godtatt som et fullverdig medlem av det vitenskapelige miljø.

Men å tro er en ting; bevis er noe helt annet. Kan vi vanlige dødelige, fastlåst i denne siste halvdel av 1980-årene, egentlig vite *noe som helst* om hva som kan ha skjedd ti tusen år tidligere, eller for hundre millioner år siden?

Forstå dette vesentlige faktum: For at en teori skal bli bevist, må den tåle de vitenskapelige metodene harde kritikk. Det betyr at utviklingslæren og dens grunnleggende hypotese må *etterprøves eksperimentelt*. Vitenskapelige metoder forlanger at en teori eller hypotese skal kunne gjentas eller reproduseres. Ellers kan teorien hverken godkjennes eller avvises.

Men hvordan undersøker eller gjentar man det som skjedde i fortiden? Det er det fundamentale problem *både* for evolusjonister og kreasjonister (de som tror på en spesiell skapelse). Ingen av dem kan se, kopiere, bevise, gjenta eller

reprodusere prosessen (hverken skapelse eller utvikling) i laboratoriet.

Dette er det vanskelige punktet. Dersom en utviklingsmessig periode eller en skapelse skjedde en gang i fortiden, ville begge deler ha vært en ENESTÅENDE og *ugjentagelig hendelse*, forseglet for alltid i fortiden. Selv om forskerne kunne forandre en art til en annen (noe de ikke kan), så ville det fortsatt ikke bevise at en slik lignende forandring skjedde *naturlig* i fortiden.

Dette er sakens helt grunnleggende kjerne. Vi kan ikke observere de forlangte utviklingsmessige trinn skje *i dag*. Vi kan heller ikke være vitne til en spesiell skapelse idet den skjedde.

De fleste forskere hevder selvfølgelig at utviklingslæren kan demonstreres vitenskapelig. De går ut fra at utviklingen skjer *nå*. La oss derfor se på denne siden av utviklingsteorien.

Det er et observerbart faktum at det innen en gitt art finnes variasjoner. Ta menneskets beste venn, hunden, for eksempel.

Vitenskapelig oppaling gjennom mange generasjoner har frembragt den bitte lille chihuahua, den slanke terrier-mynden whippet, den enorme grand danois og den arrig utseende bulldogen — bare for å nevne et ørlite utvalg av de mange variasjoner vi kjenner så godt.

Men fra samojeden til den norske elghunden, og fra den skotske terrieren til schnauzeren — de er hunder alle sammen. En hund er aldri blitt til en katt eller blitt forvandlet til en hest. Dette er sant og gjelder for hver eneste klasse av levende vesener. En rose er fortsatt en rose er fortsatt en rose, uansett hva slags farve eller form den har.

Variasjon kontra utvikling

Fra Darwins tid og frem til i dag har likevel variasjonenes *faktum* blitt brukt som det antatte startpunktet for *ikke-observert* utviklingsmessig forandring. Det vil si at observerte mikro-forandringer *innen* en art er blitt fremlagt som de første glimt av IKKE-OBSERVERTE makro-ændringer *mellom* en «gammel» og en «ny» art.

Forskerne selv glemmer ofte forskjellen mellom disse to. Mikrobio-

logen Lynn Margulis og geofysikeren Allen Hammond påstod i desember-nummeret 1981 av det populære magasinet *Science* 81:

«Utvikling er ikke bare noe man har sluttet seg til; den er også blitt observert, i laboratoriet og ute i marken» («Farewell to Newton, Einstein, Darwin...», side 56). Deretter henviser forfatterne til «den fantastiske variasjonen av hunder» som liksom skal være et eksempel på denne utviklingen.

Et annet eksempel på denne uforsiktlige logikken finnes i boken *Evolution* av Ruth Moore. «Utvikling skjer mest dramatisk når mennesket velger ut karaktertrekk det liker og aler dem spesielt opp i dyrkede planter eller husdyr» (side 75).

Men det er IKKE utvikling; det er en utvalgt oppaling. Oppaling er bare å velge ut og reprodusere *allerede eksisterende* karaktertrekk innen en art. De minst 8 000 variantene av roser er fortsatt roser.

Utvikling krever at en ny livsform begynner å eksistere, som er *genetisk uavhengig* av de eksisterende arter. Oppaling av en ny variant er bare å bringe opp til overflaten noe som allerede finnes i artens genetiske område.

Teori istedenfor bevis

Men hva har da evolusjonistene brukt som «bevis»? Stephen Jay Gould ved Harvard Universitet, en klippefast evolusjonist, påpeker at «teorier om utvikling av artene har vært basert på analogier, ekstrapolasjoner og følgeslutninger» («Is a New and General Theory of Evolution Emerging?» i boken *Evolution Now*, redigert av John Maynard Smith, San Francisco, W.H. Freeman, 1982, side 133).

Men analogier, følgeslutninger og ekstrapolasjoner — det vil si å trekke det *kjente* (variasjon) videre til det *ukjente* (utvikling) — er ikke det samme som bevis. De tilfredsstillende ikke kravene som settes ifølge vitenskapelige metoder.

Det er også derfor Gould sier om dette kritiske aspektet ved teorien at det er «effektivt dødt, på tross av sin utholdenhet som sannhet i lærebøkene» (*Evolution Now*, side 131).

Vitenskapen har også kjørt seg inn i en blindgate når det gjelder forsøkene på å reprodusere utvik-

ling i laboratoriene. Ett eksempel er *Drosophila melanogaster*, den vemmelige bananfluen. Den har en rask reproduksjons-syklus på ti til femten dager, slik at mange generasjoner etter hverandre hurtig kan ales opp. Fluene blir til og med bombardert med røntgenstråler for å øke og utvide den normale mutasjonsgraden.

Resultatet? Ingenting er frembragt bortsett fra flere bisarre variasjoner av bananfluer.

Vi forlater nå laboratoriet for en spasertur ut i marken. Både evolusjonister og kreasjonister hevder at materialene i grunnfjellet — fossilene — bekrefter deres synspunkter. Men kan gamle skjelettresten virkelig fortelle oss særlig meget om skapelsen eller utviklingen av liv?

Teorier uten skjelett

Hva er det da skjelettene i den geologiske kjeden som paleontologene konstruerer, kan fortelle oss? En art dukker opp i et sedimentært lag, forblir stort sett uforandret gjennom hele sedimentærtlaget og forsvinner så plutselig mot slutten av dette laget. Hvis man skulle kunne trekke noen slutning av dette, måtte det være at artene forbyr som de er uten tydelige forandringer (utvikling) gjennom millioner av år.

I de senere år har en del evolusjonister endret teoriene sine til å «passe» til det man synes å observere. Enkelte kjemper for «avbrutt likevekt». Utvikling sies nå å skje *plutselig*, dramatisk, raskt og bare blant *svært små* grupper. Den nyutviklede arten påstås så å forbli uendret i millioner av år inntil den dør ut i et nytt plutselig, dramatisk og rask utviklingsmessig «avbrudd».

Det er en interessant teori. Men har en slik utvikling skjedd? Det kan vi aldri få vite dersom vi skal følge de vitenskapelige metodens krav. Ingen observerte dette påståtte «avbruddet» skje, og vi kan ikke gjenta det i et laboratorium.

I tillegg til dette argumenterer evolusjonistene fortsatt ut fra *manglende* bevis. Vi har for eksempel ikke disse fire-vingede monstre som skal ha vært en blanding av reptil og fugl. Og selv om vi hadde hatt dem, så ville ikke

dette være et *vitenskapelig* bevis på at denne fire-vingeren faktisk var det manglende leddet i kjeden.

Men la oss se på hva man har hevdet i løpet av de siste 125 år.

Charles Darwin om fossilben, 1859. Han spurte: «Hvorfor... er ikke hver eneste geologisk formasjon og hvert eneste sedimentært lag fullt av... de mellomliggende ledd?» Skulle de ikke være det? Darwin mente at de burde være der. Men han fant dem ikke. Darwin sa: «Geologien avslører avgjort ikke noen slik fingradert organisk kjede; og dette er kanskje den mest åpenbare og alvorlige innvending som kan reises mot teorien» (*Om artenes opprinnelse*, am. utgave, Charles Darwin, Harvard Classics Edition, New York: P.F. Collier, 1909, side 319–320).

Darwin hadde troen, uansett. Han håpet at andre ville fylle ut hullene med skjelettbevis. Men har de det? Nei, så avgjort ikke. Som Stephen Jay Gould sier det: «Mangelen på fossilbevis for mellomstadier mellom større forandringer i organisk utseende, selve vår manglende evne, selv i fantasien, til å konstruere funksjonelle mellomledd i mange tilfeller, har vært et *vedvarende og påtrengende problem* for utlegninger om en gradvis utvikling» (*Evolution Now*, s. 140, vår uthevelse).

Vitenskapelig kreasjonisme?

La oss for et øyeblikk legge utviklingen til side og se på teorien om skapelse slik den blir fremlagt av «vitenskapelige kreasjonister». Stort sett hevder dagens kreasjonister at jorden, alt liv og resten av det kjente univers er omtrent 6000 til 10 000 år gammelt.

For å underbygge denne påstanden, er de nødt til på en svært uvitenskapelig måte å gå imot de forskjellige måter å måle alder på.

Jordens alder er spesielt mulig å måle vitenskapelig, ved å se på nedbrytningsgraden i de naturlige radioaktive isotopene som går over til sine faste atomformer. Nedbrytning av kalium-40 over til argon-40 er ett eksempel. Denne nedbrytningen har en halveringstid på 1,3 milliarder år. Problemet for kreasjonistene er at nedbrytningen i dag skjer i *et helt bestemt tempo*, helt uforstyrret av ytre forhold som

kunne ha noen innflytelse på farten.

For å sannsynliggjøre sin teori, må de moderne kreasjonistene dermed gå ut fra noe vi ikke kan bekrefte ifølge vitenskapelige metoder: at radioaktive elementer hadde en langt kortere halveringstid før enn de har nå. Av og til at alt stoff ble skapt «med tilsynelatende alder». Vi kan ikke bekrefte dette vitenskapelig. Vi kan heller ikke bevise ved *eksperimenter* at halveringstiden var kortere før enn den er nå.

Vi står ved et dødpunkt. Både vitenskapelig kreasjonisme og utvikling er teorier som til syvende og sist ikke kan bevises ved vitenskapelige metoder.

Selv om vi ikke liker å innrømme det, er hver enkelt redusert til det samme: nødt til å godta ved *tro*. Evolusjonistens teori om utvikling er basert på tro, og det samme gjelder vitenskapelig kreasjonisme. Det er intet galt med tro. Tvert imot, det er *avgjørende* for å svare på spørsmålet om opprinnelsen. Det viktige spørsmålet er: Hva er KILDEN for din tro?

Det kan selvfølgelig bare være én kilde for kunnskap om spørsmålet om opprinnelse. Det må bli gitt oss av en Skikkelse som alltid har eksistert. En som var *tilstede* ved skapelsen. Det finnes bare en slik mulighet, den Skikkelsen må være Gud.

Det er derfor apostelen Paulus skrev for nesten 2000 år siden: «Ved TRO [ikke den vitenskapelige metode] skjønner vi at verden er kommet i stand ved Guds ord, så det som sees, ikke ble til av det synlige» (Heb. 11:3).

En bok om overnaturlige handlinger

Men hvordan ville da en Skikkelse som Gud gå frem for å bevise sin eksistens — og sine skapende handlinger — for oss begrensede dødelige? Han kunne for eksempel ha en slags selvbiografi over hva han har gjort. Og det finnes faktisk en slik bok som inneholder mange påstander fra den ene som kaller seg Herren eller Gud.

Nå er det også en spesiell egenkap ved denne selvbiografiske boken, som Gud påstår er hans Ord — Bibelen. Den er sammen-

satt av en høyere form av informasjon — totalt utenfor det vitenskapelige metoder har mulighet for å analysere.

Fra 1. Mosebok 1:1 («I begynnelsen skapte Gud himmelen og jorden...») til Åpenbaringen 21:5 («Se, jeg gjør alle ting nye...») er alle de historiske og fremtidige hendelser nedskrevet som vil *erstatte og ugyldiggjøre* de såkalte naturlovene som styrer den ordinære eksistens for den fysiske jordkloden og alt levende.

Det nye testamentes budskap er for eksempel at menneskene vil bli forandret fra kjød til ånd (1. Kor. 15:52–53). Denne prosessen er jo et slag i ansiktet på alle naturlige, fysiske lover og prosesser som mennesket kjenner, og er stikk i strid med dem. Det er totalt utenfor noe man kan teste ved midler som står til menneskets rådighet. Slik kunnskap må åpenbares og forstås ved tro, ellers kan den ikke bli kjent.

Slik sett er Bibelen utvilsomt mer enn en «lavtstående» vitenskapelige lærebok. Den er boken om hvordan *overnaturlige* lover — i motsetning til naturlover — virker.

Ingen som Gud

I Bibelen finnes det altså en Skikkelse som rett ut og uten blygsel hevder å være forskjellig fra alle andre — hevet over alle ting.

«Det er ingen annen Gud foruten meg; en rettferdig og frelsende Gud er det ikke foruten meg... For jeg er Gud, og ingen annen. Ved meg selv har jeg svoret» (Jes. 45:21–23).

Mot dem som bestrider denne påstanden, gir han svar på tiltale: «Dåren sier i sitt hjerte: Det er ikke noen Gud» (Sal. 53:2).

Denne Gud hevder også å kunne forutsi fremtiden: «Jeg er Gud, og ingen annen... jeg er Gud, og... det er ingen som jeg, jeg som fra begynnelsen forkynner enden, og fra fordums tid det som ikke er skjedd» (Jes. 46:9–10).

Videre fremhever han seg selv som universets øverste makt. «Se, folkeferd er som en dråpe av et spann, og som et støvgrann i en vektskål er de aktet; se, øyene er som det fine støv han lar fare til værs... Alle folkene er som intet for ham; som ingenting og bare

tomhet er de aktet av ham» (Jes. 40:15–17).

Denne Gud tordner: «Jeg er den første, og jeg er den siste, og foruten meg er det ingen Gud» (Jes. 44:6).

Hva sier Gud om hvor materie og liv kom fra? Jo, at materie og liv er hans overnaturlige gjerninger, hans skapelse:

• Job 38:4: «Hvor var du da jeg grunnfestet jorden? Si frem hvis du vet det!»

• Jesaja 42:5: «Så sier Gud Herren, som skapte himmelen og utspente den, som bredte ut jorden med det som gror på den»

«I begynnelsen...»

Men hva er så denne Gud? Gud er faktisk navnet på et rike eller en familie som nå utgjøres av to åndevesener.

I Johannes 1:1 kan vi lese: «I begynnelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. Han var i begynnelsen hos Gud. Alt er blitt til ved ham, og uten ham er ikke noe blitt til av alt som er blitt til.»

På den tiden, *før* universet eksisterte, i den tidløse, fjerne evigheten, var det to medlemmer i Guds rike. Den ene var Logos, Talsmannen — han som ble Jesus Kristus. Alt, fra den fjerneste galakse til den vanlige banafluen, ble skapt ved ham.

Deretter kommer vi til 1. Mosebok 1:1. «I begynnelsen skapte Gud himmelen og jorden.» Denne «begynnelsen» er overgangstiden mellom at ikke noen materielt eksisterte, og at universet og jorden ble til.

Nå kommer vi til annet vers i 1. Mosebok 1: «Og jorden var øde og tom, og det var mørke over det store dyp.» Ordene «øde og tom» er oversatt fra *tohu* og *bohu* på hebraisk. *Tohu* betyr «en ugjenkjennelig ruin», og *bohu* betyr «å ligge øde, en ødemark». I tillegg er ordet «var» oversatt fra det hebraiske verbet *hayah*. Det betyr «å eksistere», og har også betydningen «å bli» eller «å skje».

Når vi leser de to første versene av 1. Mosebok 1, virker det som om noe er galt eller mangler. Først leser vi at Gud skapte jorden. Så leser vi at den var en ubeboelig ødemark. Men Gud er ikke uor-

dens Gud. Jesaja 45:18 forteller at Gud IKKE skapte jorden «til å være øde». Han skapte den til å være bebodd.

Et spørsmål om tid

Hva er det som mangler her? Det mangler tid. *Det er en enorm tidsperiode mellom vers 1 og vers 2 i 1. Mosebok 1!* Jo, Gud skapte himmelen og jorden for at de skulle bebos, den første gangen, og «i begynnelsen». Men Bibelen forteller oss ikke NÅR den begynnelsen var.

En eller annen gang på et senere tidpunkt *ble jorden* en ruin. (Hvorfor jorden og alt liv på den ble ødelagt, blir besvart i det gratis heftet *Skapte Gud en djevel?*) Lindbergs dansk-norske oversettelse av 1854 gjør poenget klarere: «I begynnelsen hadde Gud skapt himlene og jorden; men jorden var blitt øde og tom [en ugjenkjennelig ruin]...»

1. Mosebok 1, fra vers 3 og ut kapitlet, beskriver gjenskapelsen eller fornyelsen av jorden, såvel som gjenskapelsen av liv for omtrent 6000 år siden. På den tid ble grunnlaget for alle de variasjonene av liv vi ser i dag, skapt.

Dette er troens klare og entydige svar på opprinnelsen av universet, jorden og alt liv. □

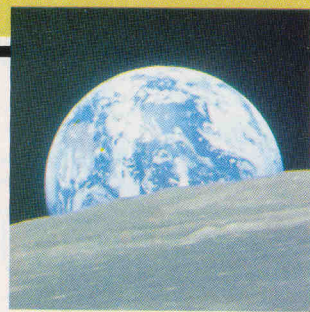
Reklame

(Fortsatt fra side 15)

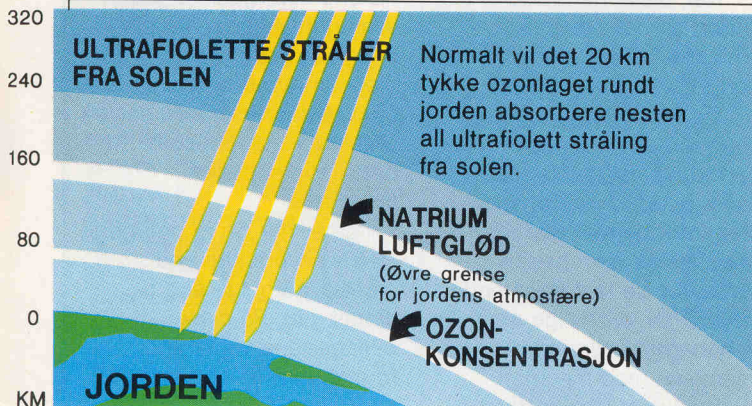
med de unge når de vil ha noe du ikke godtar. Gi dem korte og greie grunner til at du ikke vil kjøpe en bestemt ting, både før dere går til butikken, og på stedet hvor gjeststanden er utstilt eller demonstrert. Når barna dine blir voksne, må de også lære å leve innenfor rammen av en bestemt inntekt.

Som samfunn har vi nesten uforvarende glidd inn i større og større kommersialisering av barndom og ungdom. Vi har latt reklamefolk få lov til å rette sine budskap mot stadig yngre potensielle kunder. Nå vil det kreves en *aktiv* innsats av deg hvis vi skal snu den tendensen.

Ta initiativet. Reduser den innflytelsen som fiks reklame har overfor altfor mange unge og barn. Forsåvidt også over mange av oss voksne! □

Innblikk i verdensbegivenheter og trender

Nye bekymringer over ozon

NASA er alarmert. Forskerne har nylig oppdaget et «hull» over

nordpolen, hvor ozonlaget er alvorlig redusert på grunn av gasser laget av mennesker, spesielt klorfluorkarboner.

Ozonlaget i den øvre atmosfæren beskytter jorden fra solens ødeleggende ultrafiolette stråler. Forskere

spår at den økende ultrafiolette strålingen vil resultere i en betydelig økning i hudkreft og andre økologiske skader.

Disse kunstige gassene brukes som drivgass i aerosolspraybokser, kjølegass og industrielle oppløsningsmidler. Dessuten brukes de under fremstillingen av skumplast.

Mens USA har forbudt mange anvendelser av klorfluorkarbon, er bruken av disse gassene økende på andre områder. Og i andre land fortsetter man å bruke dem i sprayflasker. I 1984 ble mer enn 500 000 tonn klorfluorkarboner — det største siden 1977 — sluppet ut verden over. ■

Syd-amerikansk tørke

Store deler av det sydlige Brasil, Paraguay og det nordøstlige Argentina har gjennomgått en alvorlig og langvarig tørke siden juni 1985.

Mens tørken var på sitt verste i januar 1986, begynte de lokale media å omtale tørken som den verste på mer enn 100 år. Grunnvannet begynte å bli dyrebart.

Situasjonen ble noe lettere i februar og juli da man fikk lett regn, men det totale bildet forblir håpløst. ■

Afrikas lengste krig

Etter 25 år med blodig krig synes ikke krigen i Etiopias nordlige provins Eritrea å være noe nærmere sin avslutning enn da den begynte.

I denne langvarige konflikten står Eritreas nasjonalister, som kjemper for å gjenvinne sin selvstendighet, overfor sovjetutstyrte tropper fra den etiopiske regjeringen. Titusener av liv har gått tapt.

De hovedsaklig muslimske eritreerne fremholder at de er både etnisk og religiøst forskjellige fra de kristne i syd som utgjør mesteparten av Etiopas befolkning.

Imidlertid vil selvstendighet for Eritrea bety at Etiopia mister en 1000 km lang strategisk kystlinje langs Rødehavet. Dette er en mulighet sentralregjeringen i Addis Abeba er fast bestemt på å forhindre for enhver pris.

Eritrea, tidligere en italiensk koloni, kom under engelsk administrasjon i 1941. I 1948 ble Eritreas situasjon lagt frem for FN, som ved en votering i 1950 avgjorde at Eritrea og Etiopia skulle slås sammen. Betingelsene for sammen-slåingen gav Eritrea betraktelig selvstyre.

Men i november 1962 kunngjorde den daværende keiser Haile Sellassie slutten på føderasjonen og tok over

Eritrea som Etiopias 14. provins. Han tok således full kontroll over regionen til tross for forutsetning om lokalt selvstyre i FN-resolusjonen av 1950. FN kunne bare stå hjelpeløs og se på, og så begynte kampene.

Etiopias marxistiske regjering, som er fast bestemt på å beholde full kontroll over Eritrea, har opparbeidet en overveldende gjeld til Sovjetunionen, som er dens viktigste allierte og våpenleverandør.

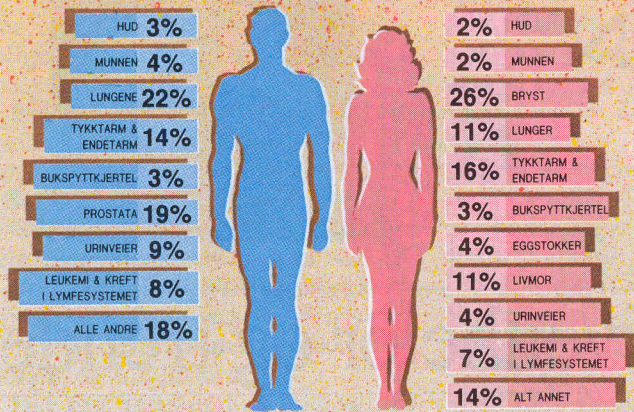
I et forsøk på å avfolke den brysomme eritreiske regionen, tvang regjeringen igjennom et forflytningsprogram i 1984 hvor mer enn en million bønder skulle forflyttes til

landets sentrale og sydlige provinser.

Det ble sagt at hensikten var å forflytte bøndene fra det tørketruede og «overbefolkede» Eritrea til et bedre jordbruksområde. Mange tusener har mistet livet i forflytningsleirene på vei til sine nye hjem. ■

KREFTTILFELLER ETTER STED OG KJØNN* 1986-ANSLAG

*Ikke medregnet ikke-melanotisk hudkreft og tilstedeværende carcinoma.

Oppdatering om kreft

Løpet av en 8-timers arbeidsdag i USA vil kreft kreve 431 liv — ett liv hvert 67. sekund.

Kreften dreper i alle aldre — den dreper flere barn mellom 3 og 14 år enn noen annen sykdom, og hyppigheten stiger med alderen, ifølge det amerikanske kreftforbundet. I de kommende år vil kreft ramme tre av fire familier.

Ifølge 1982/84-utgaven av Verdens årlige helsestatistikk er hyppigheten av kreft blant menn størst i Ungarn, Skottland, Holland, Luxembourg og Frankrike. Blant kvinnene forekommer den hyppigst i Danmark, Skottland, Luxembourg, Ungarn og Irland.

Den vanligste formen for kreft blant kvinner er nå lungekreft, som har gått forbi brystkreft, som i mer enn 50 år har vært den type kreft som oftest drepte kvinner. Dette gjenspeiler det stadig stigende antall kvinner, spesielt arbeidende kvinner, som har begynt å røke.

De fleste krefttilfellene i USA antas å ha med omgivelsene, personlige vaner og livsstil å gjøre. Sigarettbruk bidrar til lungekreft i ca. 83% av tilfellene. Hudkreft

(400 000 nye tilfeller hvert år) skyldes gjerne for meget soling, sier kreftforbundet.

Det amerikanske kreftforbundet har publisert kreftens syv varsel-signaler, nemlig:

- (1) endring i hyppigheten av avføring;
- (2) sår som ikke vil gro;
- (3) uvanlig blødning eller utflod;
- (4) forstørrelse av klumper i bryst eller andre steder;
- (5) fordøyelsesbesvær eller vanskeligheter med svelging;
- (6) synlige endringer i vorter eller føflekker; og
- (7) plagende hoste eller heshet.

Kreftforbundet anbefaler at personer uten kreftsymptomer i alderen 20–40 år lar seg undersøke for kreft hvert tredje år, og de som er over 40 år, hvert år. ■

Vil jernteppet smelte?

Forbindelsene mellom Øst og Vesteuropa blir sterkere.

I Budapest i juni foreslo Sovjet gjensidige nedskjæringer i landstyrker og taktiske styrker på 25% tidlig i 1990-årene, med ytterligere nedskjæringer senere.

Tidligere, under et besøk Øst-Tyskland, sa Gorbatsjov at de foreslatter nedskjæringer i konvensjonelle våpen skulle dekke

Religiøs spenning i Israel

Vandaler tegnet hakekors på veggene, ransaket to religiøse skoler og satte dernest fyr på en jødisk synagoge. Var det gjerningene utført av isolerte antisemitter?

Nei, disse hendelsene ble utført av sekulære (ikke-religiøse) jøder mot ultraortodokse jøder i Israel.

De reagerte, sa de, på handlinger fra en ultraortodoks minoritetsgruppe som hadde brent og gjort hærverk på mer enn 100 bussleskur som hadde plakater de fant krenkende (bilder av kvinnelige modeller i badedrakt eller som stod sammen med menn).

President Chaim Herzog beskrev begge gruppers handlinger som «voldsomme og stygge».

Noen eksperter beskriver voldsomhetene som trefningene i en «kulturell krig» mellom religiøse og sekulære jøder.

Disse to samfunnsgruppene — de sekulære og de sterkt religiøse — går nesten ikke sammen i det

et landområde som «strekker seg fra Atlanteren til Uralfjellene.» Ved å velge slike ord, appellerte sovjetlederen til en følelse av kontinental solidaritet, idet han brukte samme metode som den franske generalen Charles de Gaulle.

Sovjetiske anstrengelser på den økonomiske fronten er like imponerende. Kreml later endelig til å være klar til å normalisere forholdene til EEC, verdens største handelsblokk, som omfatter 320 millioner mennesker i de 12 medlemslandene. Til nå har Moskva nektet å ha noe som helst å gjøre med EEC

hele tatt. De ultraortodokse anser de sekulære sionistene som gudløse jøder, eller kjettere som har prøvd å gjenopprette staten Israel gjennom egne anstrengelser. Sionistene på sin side ser på de ultraortodokse som bakstreverske eller fanatikere.

I årtier har de to gruppene tolerert hverandre ved gjensidig å holde seg til status quo. På disse betingelsene var Israel formet som et land basert på de tradisjonelle ortodokse verdiene, men med innebyggede sikkerhetsordninger for de ikke-ortodokse.

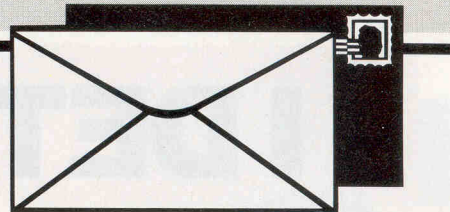
Noen israelere frykter et polarisert samfunn. Denne polariseringen er potensielt en alvorlig fare for Israels interne stabilitet og enhet. ■

som enhet, bare med individuelle medlemsland. Men EEC, som i januar ble utvidet til også å omfatte Spania og Portugal, er simpelthen en for sterk makt til at Kreml kan ignorere den lenger.

Europakommisjonen, som leder EEC, har på sin side uttrykt klar interesse for nærmere bilaterale forbindelser mellom EEC, Sovjetunionen og de individuelle statene i Comecon, Østeuropas svar på EEC.

Kommisjonen har faktisk allerede laget et utkast til en handelsavtale mellom EEC og Romania. Et lignende forhold mellom Brussell og en annet Comecon-stat ventes med det første. ■

BREV TIL REDAKTØREN

Takknemlig

Jeg har så ofte tenkt å takke for *Den Enkle Sannhet*, men jeg får skyld på alderen og litt av hvert annet.

Jeg hørte Herbert Armstrong på radio Luxembourg i 1950-årene. Det er en mann som vet hva han snakker om, tenkte jeg, men det var ikke mange ganger jeg fikk høre ham. Jeg har holdt *Den Enkle Sannhet* siden dengang, og også bibel-korrespondansekurset. Jeg fant at *Den Enkle Sannhet* hadde den fineste reportasjen og alltid var foran med nyhetene.

Jeg er glad *Den Enkle Sannhet* nå kommer ut på norsk, og håper det blir lest av mange.

**D. Aas
Maura
Norge**

Jeg vil først takke for at jeg er en av dem som mottar *Den Enkle Sannhet* hver måned. Det er et fantastisk tidsskrift. De første eksemplarene, fra Jubileumsnummeret, kom i min manns navn. Siden januar 1985 har jeg bestilt dem i mitt navn. Hver måned leser jeg bladet og gang på gang tar jeg frem gamle blader som jeg leser om igjen. Denne sannheten til jeg lære mere om. Jeg har lest bøkene deres med stor interesse.

**T. Justvik
Hamresanden
Norge**

Hilsen fra Finland

Kunne det være mulig å sende den engelske utgaven av *Den Enkle Sannhet* hit til fengselet? Jeg er den eneste her som forstår norsk. Her i fengselet sitter over firehundre fanger, og jeg vet at iallfall 10-15% av dem kan forstå engelsk sikkert, og på grunn av det tror jeg de har

interesse til å lese *Den Enkle Sannhet*.

Navn holdt tilbake

Tak for et strålende godt og velskrevet blad. Det er virkelig med til at skabe håb og tro i mig. I en verden som den vi lever i kan det være svært at finde meningen med livet, hvis man ikke forstår Bibelens løfter for fremtiden. Jeg anbefaler *Den Enkle Sannhet* til alle mine venner og bekendte.

**J. Andersen
Århus
Danmark**

Fjernsynsprogrammet

Jeg har sett på Herbert W. Armstrongs fjernsynsprogram de siste ukene, og jeg er svært imponert. Det var noen som sa at jeg ikke burde se og høre på ham, fordi det han sa, ikke var sant. Men jeg tror nå ikke på alt jeg hører, så jeg besluttet å følge med og dømme selv. Og det hans sier, er sant, fordi det er hentet fra Bibelen — og jeg vet at Bibelen ikke lyver. Jeg tror at vi nå lever i de siste tider, og at vi bør begynne å lytte.

**Anthony E. Mark
Pottsville
Pennsylvania, USA**

Kunne dere vennligst sende meg et årsabonnement på bladet? Det er så brysomt å kjøre rundt for å få tak i det hver måned, og iblant er det ingen igjen.

**Larry Hank
Edmonton
Alberta, Canada**

Korrespondansekurset

Tusen takk for det opplysende kurset i bibellesning. Det fikk meg til å bli klar over at jeg så på Bibelen under en fordomsfull synsvinkel, nemlig ut fra vår tids «kristne» synspunkt. Er det da så rart at jeg aldri tid-

ligere virkelig har begynt å forstå den?

Den motstand jeg har møtt, kommer ikke bare fra dem som sier at de er kristne, men også fra dem som ikke gjør krav på å tro på Gud i det hele tatt. Dette har imidlertid ikke stanset meg, tvert om er det faktisk et ytterligere bevis på at Bibelens ord er sanne.

**Diana Mac Fadden
Merseyside
England**

Jeg er legpredikant ved menigheten i St. Philip, Stanger. I mine søndagsprekener siterer jeg iblant fra artikler i *Den Enkle Sannhet*.

Jeg er svært glad over å få vite at dere også har et gratis korrespondansekurs om Bibelen. Jeg ville sette stor pris på å få tilsendt første leksjon «Hvorfor studere Bibelen?» i kurset.

**C. A. Dubie
Durban
Syd-Afrika**

Bladet følger skipperen

Jeg var så uvanlig heldig å få et nummer av *Den Enkle Sannhet* da skipet mitt var i Australia, og jeg fikk tak i et bestillingskort på abonnement i Syd-Afrika. Jeg ble svært imponert av dette bladet, og dypt rørt av enkelte av de tingene jeg leste om.

Jeg hadde ment å sende inn bestilling på abonnement, men glemte det av en eller annen grunn. Da jeg dro fra Cape Town og fant at jeg hadde med meg et bestillingskort for Syd-Afrika, var det som om Gud minnet meg på det og ga meg en ny sjanse.

Så nå skriver jeg til dere med anmodning om at dere sender bladet til min adresse her i England, så vil bladet bli videresendt til meg.

**Captain A. McGrail
Liverpool
England**

Skolestudier

Jeg har abonnert på bladet i nesten et år og synes det er glimrende. Jeg er portugiser, 19 år gammel, og elev på en videregående skole. *Den Enkle Sannhet* hjelper meg i skolearbeidet fordi vi skriver artikler om slikt som abort, sex, frelse, krig og ungdom, for eksempel.

Jeg liker å lese artiklene om ungdom og andre ting.

Det er imponerende å se den meget store spredningen dette bladet har, og de mange øyne som er blitt åpnet for sannheten. Jeg håper at det fortsetter i mange, mange år.

**I. Frenca
Oliveira de Azemeis
Portugal**

Fornyleses

Jeg oppdaget bladet deres første gang da jeg gikk på skolen, og jeg ble forbauset over at det inneholdt artikler om supermaktene som hadde relevans til mine studier på den tiden. Politikk var mitt hovedfag. Fra da av, i gymnasiet og senere på universitetet, har bladet deres fortsatt å forsyne meg med godt bakgrunnsmateriale for mange stiler og diskusjoner.

Jeg vil gjerne få det tilsendt fortsatt, selv om jeg ikke alltid er enig i alle de synspunktene som fremsettes! Noen emner har ført til hissige debatter, særlig om religion. Men jeg mener at bladet inneholder mye verdifull informasjon. Kanskje verden kunne bli et bedre sted hvis flere mennesker tok seg tid til å sette seg ned og lese (og så tenke etterpå). Jeg blir alltid like overveldet når jeg ser av brevspalten hvor vidt og bredt bladet deres er distribuert.

**K. M. McKay
Edinburgh
Skottland**

I DETTE NUMMER:

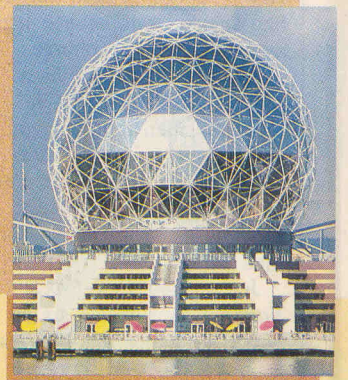

FOR 50 ÅR SIDEN

I dag er de færreste oppmerksomme på den *profetiske* betydningen av en av dette århundrets sentrale begivenheter.

HVA MANGLET VED EXPO?

Canadas EXPO 86 er kanskje den beste verdensutstilling noen gang, men to store makter var ikke representert.

SANNHETEN OM REKLAME

Nordamerikanske barn ser opp til 20 000 reklameinnslag på TV årlig. Du trenger å vite hvordan du kan kontrollere reklamens påvirkning.

UTVIKLING KONTRA SKAPELSE — STRIDEN FORTSETTER

Det finnes kun ett endelig svar på spørsmålet: Hvordan oppstod livet?

Se «Morgendagens Verden» på fjernsyn.

Sky-Channel — 01.00 hver søndag morgen.

Oslo, Norge: Janco-Visjon — kl. 20.30 hver onsdag kveld.